

ДОКЛАД

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ПРЕЗ 2025 Г. НА ПЛАНА ЗА
ДЕЙСТВИЕ ЗА ПЕРИОДА 2022-2027 Г.
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА
ДЪЛГОСРОЧНА ГРИЖА

2026 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. Въведение.....	5
II. Анализ на постигнатите резултати от изпълнението на мерките, заложи в Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа.....	7
1. Управление на процеса	7
1.1. <i>Междуведомствена работна група за управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания</i>	<i>8</i>
1.2. <i>Постоянна експертна работна група за подпомагане разработването и координацията на изпълнението на плановете за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа.....</i>	<i>9</i>
2. Изпълнение на основните групи мерки, заложи в Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа.....	9
2.1. <i>Мерки за осигуряване на подкрепа в домашна среда на лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижи</i>	<i>9</i>
2.2. <i>Мерки за закриване на специализирани институции за лица с увреждания и създаване на качествени и достъпни социални и интегрирани здравно-социални услуги в общността. Реформиране на домовете за стари хора в съответствие със стандартите за качество на социалните услуги</i>	<i>13</i>
2.3. <i>Мерки за повишаване на ефективността на системата за дългосрочна грижа ..</i>	<i>16</i>
2.4. <i>Мерки за изграждане на необходимата инфраструктура за предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за лица с увреждания и възрастни хора в надтрудоспособна възраст и/или в невъзможност за самообслужване</i>	<i>26</i>
III. Приложение – изпълнение към 2025 г. на заложените мерки в Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа (в табличен вид)	29

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ:

АЗ	Агенция по заетостта
АСП	Агенция за социално подпомагане
АКСУ	Агенция за качеството на социалните услуги
АХУ	Агенция за хората с увреждания
АДБФП	Административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
БЧК	Български Червен кръст
ДПБ	Държавна психиатрична болница
ДПБЛНА	Държавна психиатрична болница за лечение на наркомании и алкохолизъм
ДСВ	Дирекция „Социално включване“
ДСП	Дирекция „Социално подпомагане“
ДСХ	Дом за стари хора
ЕСФ+	Европейски социален фонд+
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗЛП	Закон за личната помощ
ЗСУ	Закон за социалните услуги
ЗХУ	Закон за хората с увреждания
ИИС	Интегрирана информационна система
ИТИ	Интегрирано териториално развитие
ЛЗ	Лечебно заведение
МРГ	Междуведомствена работна група
МЗ	Министерство на здравеопазването
МС	Министерски съвет

МСУ	Модул „Социални услуги“
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МУ	Медицински университет
МФ	Министерство на финансите
НКСУ	Наредба за качеството на социалните услуги
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НПВУ/ПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
НПО	Неправителствена организация
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
НЦОЗА	Национален център по общественото здраве и анализи
ОПЛ	Общопрактикуващ лекар
ПЕРГ	Постоянна експертна работна група
ПЗР	Преходна и заключителна разпоредба
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ПРР	Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027
ПРЧР	Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027
РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РМС	Решение на Министерския съвет
СМР	Строително-монтажни работи
УО	Управляващ орган
ЦНСТПЛД	Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция
ЦНСТСХ	Център за настаняване от семеен тип за стари хора
ЦСЗСГДВРП и ПЗГ	Център за специализирана здравно-социална грижа за деца с високорисково поведение и потребност от здравни грижи

I. Въведение

Настоящият доклад има за цел да отрази изпълнението на Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа, както и да представи напредъка на процеса на деинституционализация на грижата за хората с увреждания и възрастните хора в България за периода 01.01.2025 г. – 31.12.2025 г. Докладът обобщава постигнатите резултати в изпълнението на дейностите по заложените мерки в Плана, натрупания опит и предприетите инициативи. Също така, докладът анализира организацията и управлението на процеса по изпълнението на Плана, както и взаимодействието и координацията между участниците в него. Докладът е разделен на три части – въведение (уводна част), анализ на постигнатите резултати, както и приложение в табличен вид с информация за изпълнението през 2025 г. на заложените мерки в Плана. Планът за действие за периода 2022–2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа е ключов документ, който очертава мерките и дейностите през втория етап от процеса на деинституционализация на грижата за лицата с увреждания и възрастните хора, насочени към подобряване на механизмите за предоставяне на социални услуги, разширяване на подкрепата за нуждаещите се лица и повишаване на ефективността на системата за дългосрочна грижа. По-голямата част от дейностите, заложен в Плана, са стартирали своето изпълнение.

В унисон с Националната стратегия за дългосрочна грижа България провежда последователна политика за развитие на адекватна и балансирана мрежа от социални и интегрирани здравно-социални услуги, с ясен приоритет върху подкрепата в домашна среда и в общността. Нормативната рамка на социалните услуги чрез Закона за социалните услуги (ЗСУ) въвежда изцяло нов модел на планиране, управление, предоставяне, финансиране, контрол и мониторинг, както и приоритетно развитие на социалните услуги в домашна среда и в общността. В съответствие с провежданата реформа в сектора се наблюдава устойчиво увеличение на броя и териториалния обхват на социалните услуги, финансирани със средства от държавния бюджет чрез бюджетите на общините, както и на ежегодно осигуряваните средства за тяхното предоставяне. Един от най-значимите процеси за отчетния период е ускореният процес на модернизация на системата за дългосрочна грижа чрез реформирането на съществуващите домове за стари хора (ДСХ), изграждането на новите услуги за лицата, настанени в специализираните институции за хората с увреждания, както и подобряването на енергийната ефективност на социални услуги.

При анализа на постигнатите резултати следва да се отбележи, че системата за дългосрочна грижа и социални услуги в България се разшири значително, което се потвърждава и от данните на Агенцията за социално подпомагане (АСП), като към края на м. декември 2025 г. с финансиране от държавния бюджет в страната вече функционират 1901 социални услуги с възможност за подкрепа на 65 900 лица. Броят на социалните услуги в общността за лица с увреждания и възрастни хора, финансирани от държавния бюджет, е 712 за 13 336 лица. Към същия период дневните и почасовите социални услуги за възрастни хора и хора с увреждания се предоставят чрез 151 дневни центъра и 116 центъра за социална рехабилитация и интеграция, подкрепящи около 9800 души. Функционират и 82 ДСХ с 5579 места, които са в процес на реформиране, за да отговорят на новите стандарти за качество на резидентната грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст, както и 68 специализирани институции за хора с увреждания с 4351 места, които предстои да бъдат закрити до 2035 г.

Включително и през 2025 г. социалната услуга Асистентска подкрепа по реда на ЗСУ се организира и предоставя във всички общини на територията на страната, с

изключение на две общини, изцяло с финансиране от държавния бюджет, като делегирана от държавата дейност. Осигурени са средства за подкрепа на близо 22 000 потребители. Подкрепа за хората с увреждания се осигурява и по реда на Закона за личната помощ (ЗЛП) чрез механизма за лична помощ и по Закона за хората с увреждания (ЗХУ), който гарантира техните права посредством прилагането на индивидуален подход чрез извършването на индивидуална оценка на потребностите.

Видно от представената информация за броя на подкрепените възрастни хора и лица с увреждания чрез социални услуги в домашна среда и в общността, значително по-голям е броят на лицата с увреждания и възрастните хора, ползващи такива услуги (над 30 000 лица), докато ползващите социални услуги за резидентна грижа са 12 516 лица, в т.ч. в специализирани институции и в ДСХ. Разширяването на достъпа до услуги в общността и в домашна среда допринася както за повишаване качеството на живот на възрастните хора и лицата с увреждания, така и за по-ефективното използване на публичните ресурси, като същевременно се осигурява по-персонализирана и ориентирана към потребностите подкрепа.

За посрещане на нарастващите потребности на населението в условията на задълбочаващите се демографски предизвикателства, свързани със застаряването на населението, държавата ежегодно осигурява значителен финансов ресурс за финансиране на всички видове социални услуги, които се управляват от общините. Тези средства са насочени към гарантиране на достъпа до качествена и навременна подкрепа за възрастните хора и хората с увреждания. За 2025 г. осигурените средства са в размер на 1 051 млн. лв. (537 367,77 хил. евро) като увеличението е с 16,5% спрямо 2024 г. (902 666 178 лв.). Предвид мащабността и амбициозността на реформата в сферата на дългосрочната грижа, освен от държавния бюджет тя се реализира благодарение на отпуснатите средства по линия на Европейския социален фонд+ (ЕСФ+) по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 (ПРЧР), чрез Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) по Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 (ПРР), както и чрез инвестиции по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ). За всички създадени услуги в рамките на реформата е предвидено да се осигури устойчивост от държавния бюджет след приключване на проектното финансиране. Инвестициите по НПВУ са в размер на 385 млн. евро и включват реформирането на съществуващите ДСХ, делегирани от държавата дейности, в съответствие с приложимите стандарти за качество на резидентната грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст, определени в Наредбата за качеството на социалните услуги (НКСУ), както и създаването на нови социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за подкрепа за над 10 000 реални потребители. От друга страна с инвестиции за 77,6 млн. лв. (39,7 млн. евро) ще се повиши енергийната ефективност и ще се намали енергийната зависимост чрез инсталиране на фотоволтаични системи в приблизително 500 съществуващи сгради за социални услуги и предоставяне на приблизително 250 електрически превозни средства и свързани зарядни станции на общини, които предоставят държавно делегирани социални услуги.

Както бе посочено, мащабната реформа в областта на дългосрочните грижи се реализира в съответствие със ЗСУ и подзаконовата нормативна уредба към него чрез развитието на адекватна и балансирана мрежа от социални и интегрирани здравно-социални услуги в общността и в домашна среда. В контекста на политиката в тази област и през 2025 г. усилията на ангажираните институции са в посока балансирано териториално разпределение на услугите в съответствие с потребностите на населението и неговата структура и съобразно приетата през 2024 г. Национална карта на социалните услуги (с Решение на Министерския съвет (РМС) № 574 от 08.08.2024

г.). Чрез разработването на Картата държавата е поела ангажимент за създаване на пълна мрежа от социални услуги в цялата страна в дългосрочен план, като за изпълнението на тази цел всяка година, по предложение на кмета на общината, общинският съвет приема годишен план за социалните услуги. Предвид това, че Картата бе приета през 2024 г., първите такива планове бяха разработени през 2025 г. за планиране на социалните услуги през 2026 г. Въвеждането на Националната карта на социалните услуги и на общинските годишни планове представлява съществена стъпка към изграждането на устойчива и предвидима система за планиране и развитие на социалните услуги. Новият модел създава условия за по-добро съответствие между потребностите на населението, наличния капацитет на услугите и публичното финансиране, както и за по-балансирано териториално разпределение на социалните услуги в цялата страна.

В унисон с усилията на ангажираните институции за подобряване на качеството и контрола в сферата на социалните услуги през 2025 г. бяха разработени изменения в НКСУ. Проектът на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на НКСУ е подготвен за внасяне в Министерския съвет.

Един от съществените проблеми на системата за дългосрочни грижи и в частност на провежданата реформа в тази сфера, е липсата на подкрепа извън системата на социалните услуги. Към момента услугите в системата на здравеопазването, като хосписи, болници за долекуване и услуги за психично здраве, са недостатъчни, а лицата, които се нуждаят от такива грижи, се налага да бъдат обхванати от системата на социалните услуги. Това натоварва значително социалната система и поставя в риск нейната устойчивост. Този проблем се откри особено силно през изминалата 2025 г., когато бяха разкрити нерегламентираните обекти, осъществяващи незаконна дейност спрямо силно уязвими възрастни хора. От страна на компетентните органи в системата на социалните услуги – АСП и Агенцията за качеството на социалните услуги (АКСУ), бяха предприети незабавни действия по идентифициране и санкциониране на нарушителите, както и за оказване на своевременна подкрепа на хората чрез насочване към подходящи социални услуги и съдействие за връщане в домашна среда. Според годишния отчет на АКСУ през 2025 г. са издадени заповеди за извършване на общо 942 проверки на социални услуги и други обекти. За обектите, за които са постъпили сигнали, че са извън лицензионния режим броят на заповедите е 22. За адресиране на проблема и с активното участие на Министерството на труда и социалната политика (МТСП) бяха разработени и приети промени в Наказателния кодекс и в ЗСУ. Така държавата потвърди своя основен ангажимент към осигуряване на адекватна, качествена и ефективна грижа за възрастните хора и хората с увреждания.

Въпреки посочените предизвикателства, наличните данни показват ясно изразен напредък по отношение на разширяването на услугите и развитието на модел, основан на подкрепа в домашна среда и в общността, както и устойчиво нарастване на инвестициите.

II. Анализ на постигнатите резултати от изпълнението на мерките, заложи в Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа

1. Управление на процеса

Процесът на управление, наблюдение и докладване на изпълнението на Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа се осъществява чрез Междуведомствена работна група (МРГ) за управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за

възрастните хора и хората с увреждания и Постоянна експертна работна група (ПЕРГ) за подпомагане разработването и координацията на изпълнението на планове за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа. Целта на ПЕРГ е да подпомага дейността на МРГ.

1.1. Междуведомствена работна група за управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания

МРГ е създадена със Заповед № Р-22/08.02.2018 г. на министър-председателя на Република България с цел по-добра координация на дейностите на ангажираните институции. МРГ се председателства от министъра на труда и социалната политика. Като членове участват министрите на здравеопазването, на регионалното развитие и благоустройството, на финансите, изпълнителният директор на АСП и изпълнителният директор на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ). За резервни членове са определени ресорни заместник-министри на посочените министерства, както и заместник-изпълнителни директори на АСП и на НСОББ. Секретар на групата е ресорният заместник-министър на труда и социалната политика. Организационно-техническото обслужване на МРГ се осигурява от МТСП чрез дирекция „Социално включване“ (ДСВ). Съставът на МРГ, определен със Заповед № Р-22/08.02.2018 г., е изменен със Заповеди № Р-180/06.11.2018 г., № Р-165/23.12.2019 г., № Р-125/01.09.2020 г., № Р-8/15.01.2021 г., № Р-96/15.06.2021 г., № Р-167/13.10.2021 г., № Р-15/01.02.2022 г., № Р-185/25.08.2022 г., № Р-134/01.08.2023 г., № Р-236/08.12.2023 г., № Р-14/22.01.2024 г., № Р-102/28.05.2024 г., № Р-97/30.04.2025 г. и № Р-127/17.06.2025 г. Със Заповед № Р-131/17.10.2019 г. е разширен обхватът на дейността на създадената към МРГ Постоянна експертна работна група за подпомагане координацията на изпълнението на Плана, като ѝ е възложена задача за разработване и координация и на последващите планове за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа, а не само за подпомагане координацията на изпълнението на Плана за действие за периода 2018-2021 г. Към момента съставът на МРГ по управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания е определен със Заповед № Р-40 от 24.03.2026 г. на министър-председателя на Република България.

През 2025 г. МРГ за управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания е провела едно заседание (на 24.07.2025 г.), на което е разгледан и утвърден Докладът за изпълнението през 2024 г. на Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа. В изготвянето на доклада са участвали представители на всички институции, представени в МРГ, както и други институции и организации, членуващи в ПЕРГ. Докладът за изпълнението през 2024 г. на Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа отразява изпълнението на Плана за действие и представя напредъка на процеса на деинституционализация на грижата за хората с увреждания и възрастните хора в България за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. Този доклад обобщава подробно и последователно постигнатите резултати в изпълнението на дейностите и предприетите инициативи по заложените мерки в Плана, анализира организацията и управлението на процеса по изпълнението на Плана, както и взаимодействието и координацията между участниците в него. Докладът е утвърден единодушно от участниците в заседанието на МРГ.

1.2. *Постоянна експертна работна група за подпомагане разработването и координацията на изпълнението на плановете за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа*

Поименният състав и задачите на ПЕРГ са определени със Заповед № РД-02-72/31.05.2024 г. на министъра на труда и социалната политика в качеството му на председател на МРГ. ПЕРГ се председателства от ресорния заместник-министър на труда и социалната политика, а членове са представители на министерствата на труда и социалната политика, на здравеопазването, на регионалното развитие и благоустройството, на финансите, на администрацията на Министерския съвет (МС), на АСП, на АКСУ, на Агенцията за хората с увреждания (АХУ), на НСОРБ и на неправителствени организации (НПО), които имат и определени съответни заместници. Организационно-техническото обслужване на ПЕРГ се осъществява от МТСП чрез ДСВ.

Задачите на ПЕРГ са да подпомага разработването на проектите на плановете за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа, да осигурява координацията между държавните институции и други организации, ангажирани с дейности от плановете за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа, и да подпомага държавните институции и други ангажирани участници в процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания. Прегледът на изпълнението също е от компетенциите на ПЕРГ, което включва и разработване и представяне на ежегодни доклади. Тя следва да разработва и предложения до МРГ за разрешаване на идентифицирани проблеми в процеса на деинституционализация. Постоянната група изпълнява и допълнителна функция за наблюдение на изпълнението на дейностите от плановете за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа и мониторинг на изпълнението на процеса на деинституционализация на грижата за хората с увреждания и възрастните хора.

Съставът на ПЕРГ, определен със Заповед № РД-02-72/31.05.2024 г., е изменен със Заповеди № РД-02-54/23.06.2025 г., № РД-02-63/04.07.2025 г. и № РД-02-107/03.11.2025 г. Със Заповед № РД-02-42/25.03.2026 г. е определен нов състав на ПЕРГ, като са включени и представители на АКСУ. Функциите на групата са запазени.

През 2025 г. ПЕРГ е провела едно заседание на 26.06.2025 г., на което е разгледан и одобрен проектът на Доклад за изпълнението през 2024 г. на Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа.

2. Изпълнение на основните групи мерки, заложи в Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа

2.1. *Мерки за осигуряване на подкрепа в домашна среда на лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижи*

Приоритет в тази група мерки е предоставянето на социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги, които да подкрепят лицата за водене на относително самостоятелен начин на живот в тяхната домашна среда, както и пилотиране на услуги, насърчаващи мобилизирането на ресурсите от общността. Основните цели на този процес са насочени предимно към осигуряване на подкрепа в домашна среда за лицата с увреждания и възрастните хора в невъзможност за самообслужване, включително и в по-отдалечени райони на страната, в които достъпът до основни услуги е по-ограничен.

Социална услуга Асистентска подкрепа по реда на ЗСУ

Асистентската подкрепа е специализирана социална услуга, която включва подкрепа от асистент за самообслужване, движение и придвижване, промяна и

поддържане на позицията на тялото, изпълнение на ежедневни и домакински дейности и комуникация. Асистентската подкрепа не се ограничава до подкрепа на лицата само в домашната им среда. Тя се предоставя и извън нея. Асистентската подкрепа по реда на ЗСУ се предоставя за лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, които нямат определена по съответния ред степен на намалена работоспособност, както и за деца с трайни увреждания и пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ, които не ползват асистентска подкрепа, помощ за осигуряване на асистентска подкрепа или за които не се получава помощ за грижа в домашна среда по реда на друг закон. Насочването за ползване на асистентска подкрепа, която се финансира от държавния и общинския бюджет, се извършва само от общината, която предоставя услугата. Общината организира предоставянето на асистентската подкрепа по начин, който да позволи комплексно предоставяне на различните видове социални услуги в домашна среда. Контролът на дейността на асистентите и на отчитането на предоставената асистентска подкрепа се осъществява от общината, когато услугата се финансира от държавния и общинския бюджет. Услугите в домашна среда допринасят за превенция на институционализацията.

Асистентска подкрепа по реда на ЗСУ с финансиране от държавния бюджет се предоставя от общините от 2021 г. и продължава без прекъсване и към момента. Вече шеста година услугата е безплатна за потребителите. Обхванати са и лица в отдалечени населени места. Тази услуга има важна роля в процеса на осигуряване на подкрепа на семействата, полагащи грижи за зависими членове на семейството. С Решение № 93 на МС от 2025 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2025 г., е определен стандарт за финансиране на социалната услуга Асистентска подкрепа, като делегирана от държавата дейност, в размер на 8096 лв. за 1 субсидиран потребител за 1 година. Спрямо 2024 г. стандартът за услугата през 2025 г. е увеличен с 1080 лв. (15,4%). Натуралният показател за социалната услуга Асистентска подкрепа, като делегирана от държавата дейност, за 2025 г. е увеличен от 21 710 на 21 813 субсидирани потребители.

През 2025 г. социалната услуга се предоставя, както през предходната година, от 263 общини. По данни на АСП заетостта на услугата в края на годината е 20 378 потребители, а осигурените със Закона за държавния бюджет за 2025 г. средства са в размер на 175 764 160 лв.

Здравно-социални услуги по операция „Грижа в дома“ и операция „Иновативни здравно-социални услуги“ по ПРЧР 2021-2027

По операция BG05SFPR002-2.001 „Грижа в дома“ по ПРЧР 2021-2027 бенефициенти бяха общините в Република България. В резултат от изпълнението ѝ беше изграден модел за грижи за възрастни хора и лица с увреждания, включително с хронични заболявания и трайни увреждания, чрез осигурени почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги в домовете на потребителите. Бяха създадени условия за независим и достоен живот на възрастните хора и хората с увреждания посредством предоставянето на качествени, достъпни и устойчиви услуги за дългосрочна грижа според индивидуалните им потребности при постигне на по-добър баланс между качество на услугите и ефективното и ефикасното им предоставяне. За служителите, които предоставяха услугите, бяха създадени възможности за организирани обучения и супервизия, както и за осигуряване на транспорт до домовете на ползвателите на услугите. По операция „Грижа в дома“ се изпълняваха 229 договора на обща стойност 250 797 172 лв. Дейностите се реализираха до края на м. април 2025 г., като тяхното изпълнение приключваше поетапно. Обхванати бяха общо 47 218 лица с увреждания и възрастни хора в невъзможност за самообслужване.

С оглед непрекъсваемост на услугите след приключване изпълнението на договорите на общините по процедура „Грижа в дома“ стартира изпълнението на операция BG05SFPR002-2.012 „Иновативни здравно-социални услуги“ по ПРЧР 2021-2027 с конкретни бенефициенти общините в Република България. Основната цел на операцията е да обезпечи предоставянето на услуги в домовете на самотноживеещите хора, които нямат определена чужда помощ, но разполагат с медицински документи, удостоверяващи невъзможността им за самообслужване за определен период от време, както и на самотноживеещи хора в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, които нямат определена степен на намалена работоспособност. Дейностите включват предоставяне на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги в домовете на нуждаещи се хора с увреждания и възрастни хора в невъзможност за самообслужване. Мярката е възможност за общините да развият и да предоставят и иновативни дистанционни услуги като телекеър, като при необходимост може да бъде закупено и специализирано оборудване. Бюджетът на мярката „Иновативни здравно-социални услуги“ е в размер на 150 млн. лв. По нея са сключени 223 договора, като до момента са обхванати 14 569 лица.

Почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда

Предоставянето от Български Червен кръст (БЧК) на интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда на територията на гр. София и гр. Варна продължи и през 2025 г. Общо 132 потребители са получили редовни грижи от квалифицирани медицински сестри и домашни помощници.

Комплексът за социални услуги „Център Домашни грижи“ на Областен съвет на БЧК – Варна продължи да функционира като местна дейност възложена на БЧК с договор от общината. След постигнато споразумение с община Варна броят на потребителите на услугите е увеличен от 80 на 100 потребители. Комплексът предоставя 4 вида социални услуги – информиране и консултиране, застъпничество и посредничество, терапия и рехабилитация и асистентска подкрепа при спазване на стандартите за качество съгласно НКСУ. През 2025 г. са предоставяни услуги на 121 потребители, а осъществените посещения в домовете на обгрижваните лица възлизат на 10 067.

Услугите в гр. София са предоставяни на 11 потребители с финансовата подкрепа на Националния съвет на БЧК.

През м. април 2024 г. приключи изпълнението на проект „Иновативни модели за грижи в общността за хора с хронични заболявания и трайни увреждания“, осъществен от БЧК съвместно с Министерството на здравеопазването (МЗ), МТСП и Норвежката асоциация на местните и регионални власти с подкрепата на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. Благодарение на проекта е разширена мрежата от Центрове „Домашни грижи“, като интегрирани здравно-социални грижи, включително телекеър, се предоставяха в седем общини – Враца, Оряхово, Криводол, Бяла Слатина, Видин, Монтана и Белоградчик. След приключване на проекта с РМС № 328/09.05.2024 г. бе приета Програма „Иновативен модел за грижи в общността за хора с хронични заболявания и трайни увреждания 2024“, а с Постановление на Министерския съвет (ПМС) № 163/09.05.2024 г. бяха одобрени допълнителни трансфери на 7-те общини за предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда – мобилно и от разстояние чрез телекеър по Програмата. С предоставения финансов ресурс дейността на Центровете „Домашни грижи“ бе продължена от страна на общинските администрации до края на 2024 г., като за целта БЧК предостави за

ползване материална база и оборудване, закупени по проекта и предназначени за нуждите на Центровете „Домашни грижи“. БЧК продължи да осъществява подкрепа за реализиране на дейностите по Програмата за потребители на интегрираните здравно-социални услуги от 7-те общини въз основа на Договор за възлагане от страна на община Враца.

На основание РМС № 20 от 15.01.2025 г. за изменение на РМС № 328 от 2024 г. за приемане на програма „Иновативен модел за грижи в общността за хора с хронични заболявания и трайни увреждания 2024“, както и ПМС № 5 от 15.01.2025 г. за изменение на ПМС № 163/09.05.2024 г. за одобряване на допълнителни трансфери за 2024 година за предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда – мобилно и от разстояние – телекеър, срокът за предоставянето на услугите по програмата е удължен до края на м. март 2025 г. В периода 01.01.2025 г. – 31.03.2025 г. от програмата са обхванати 85 потребители.

Използването на новите технологии като част от системата за предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда доведе до подобряване на достъпа до навременни и професионални грижи, включително за хора в отдалечени и трудно достъпни населени места с ограничен достъп до качествени медицински грижи и социална подкрепа. Предвид задълбочаващата се демографска криза в България натрупаният опит и ноу-хау от БЧК в сферата на дългосрочните грижи, в частност и по отношение на интегрираните здравно-социални услуги в домашна среда – мобилно и от разстояние чрез телекеър, създадоха база за надграждане и възможности за развитие на иновативни услуги, които да доведат до задоволяване на нарастващите нужди на възрастните хора в страната от качествени грижи и подкрепа. С изпълнявания от БЧК проект и програма „Иновативен модел за грижи в общността за хора с хронични заболявания и трайни увреждания 2024“ се създадоха предпоставки за мултиплициране на модела на национално ниво чрез операция „Иновативни здравно-социални услуги“ по ПРЧР 2021-2027.

Механизъм Лична помощ по реда на ЗЛП

По реда на ЗЛП се предоставя лична помощ за хората с увреждания, регламентирана като механизъм за подкрепа за пълноценно участие в обществото, за извършване на дейности, отговарящи на индивидуалните потребности от личен, домашен или социален характер, и за преодоляване на бариерите на функционалните ограничения. Тенденцията е за увеличаване на броя на ползвателите и на броя на асистентите. Хората с увреждания имат право да ползват лична помощ с определен брой часове съгласно потребностите, определени в изготвена индивидуална оценка от дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) по настоящ адрес на лицето с увреждане. При установена потребност за включване в механизма лична помощ в заключението задължително се съдържа уточнение за периода, за който личната помощ следва да бъде предоставяна, както и за броя часове. В резултат на това се издава направление за предоставяне на помощта. Желанието за включване в механизма лична помощ се заявява до кмета на съответната община по настоящ адрес, на когото е определена ролята на доставчик на лична помощ. Когато лицето с увреждане не е посочило асистент, доставчикът на лична помощ може да му предложи такъв. В изпълнение на ЗЛП за 2025 г. на общините/районите на общини са преведени 1 258 646 207 лв. по механизма лична помощ и е осигурена подкрепа на 75 970 средномесечен брой ползватели, а броят на назначените асистенти е 81 053 лица.

В тази група мерки по мярка 2 все още не е стартирало изпълнение по дейност 4 „Осигуряване на подкрепа и обучения на семейства, които полагат грижи за зависими

членове на семействата. Подпомагане на способностите за оказване на грижа в семейна среда чрез консултиране за възможностите за подкрепа, информиране за права и възможности и развитие на капацитет в оказването на грижа. Разработване на подходящи програми и модули за обучение на лицата, полагащи грижи за зависими членове на семейството, както и консултиране и насочване към заетост, т.е. подобряване на достъпа“.

2.2. Мерки за закриване на специализирани институции за лица с увреждания и създаване на качествени и достъпни социални и интегрирани здравно-социални услуги в общността. Реформиране на домовете за стари хора в съответствие със стандартите за качество на социалните услуги

В тази група мерки са включени дейности, които предвиждат до 2027 г. около 60% (или 41 специализирани институции) от съществуващите специализирани институции за хора с увреждания да бъдат закрити. Предвидено е създаване на нови социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги в общността, в които лицата, които са настанени към момента в домовете за хора с увреждания, да продължат живота си с подходяща подкрепа, съгласно принципите за деинституционализация. Паралелно е предвидено изграждане на нови специализирани услуги, които осигуряват подкрепа за дневни занимания, застъпничество и посредничество, обучение в умения и развитие на трудови умения, с което се подпомага социалното включване в общността. По-голямата част от мерките и дейностите в тази група се финансират по линия на ПРЧР 2021-2027. и е предвидено да стартират през 2026 г. след напредване на процеса по изграждане на новата инфраструктура за социални услуги по НПВУ.

Създаване и предоставяне на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги

Продължава да се наблюдава устойчиво увеличение на социалните услуги, финансирани със средства от държавния бюджет чрез бюджетите на общините, както и на ежегодно осигуряваните от държавния бюджет средства за тяхното предоставяне. Както е посочено по-горе, към м. декември 2025 г. общият брой на социалните услуги, в т.ч. за деца, финансирани от държавния бюджет е 1901 с възможност за подкрепа на 65 900 потребители. От тях броят на социалните услуги в общността (услуги за дневна грижа, за терапия и рехабилитация, за резидентна грижа и други) за възрастни хора и хора с увреждания е 712 с 13 336 места. Асистентска подкрепа по реда на ЗСУ с финансиране от държавния бюджет се предоставя от 263 общини за 21 813 потребители, в т.ч. деца и пълнолетни лица и възрастни хора в невъзможност за самообслужване. Домовете за пълнолетни лица с увреждания и ДСХ към този период са общо 150 с 9930 места.

По данни на АСП през 2025 г. с финансиране от държавния бюджет в страната са функционирали:

- 267 социални услуги в общността за пълнолетни лица, предоставяни в дневни центрове и центрове за социална рехабилитация и интеграция, със 7537 места и заетост 9808 лица;
- 445 социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица, предоставяни в защитени жилища, центрове за настаняване от семеен тип и други, с 5799 места и заетост 5244 лица.

През 2025 г. са създадени 9 нови социални услуги за пълнолетни лица в общността с 219 места, в т.ч. 3 услуги за дневна и почасова подкрепа на 83 лица с увреждания и 6 услуги за резидентна грижа със 136 места за настаняване на лица с увреждания. Три от

новите 9 социални услуги, създадени през 2025 г., са специализирани услуги за информиране и консултиране, застъпничество и посредничество, терапия и рехабилитация, обучение за придобиване на умения, подкрепа за придобиване на трудови умения и дневна грижа, предоставяни в два дневни центъра за пълнолетни лица с увреждания и в един център за социална рехабилитация и интеграция. Шестте нови услуги за резидентна грижа се предоставят в четири центъра за настаняване от семеен тип за стари хора, един център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция и един център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с физически увреждания.

Същевременно, през 2025 г. е намален броят на местата в 2 ДСХ и в 3 дома за хора с увреждания с общо 63 места:

- ДСХ в с. Добрин, общ. Крушари – намаление на местата от 25 на 20, считано от 01.03.2025 г.;
- ДСХ в с. Лозарево, общ. Сунгурларе – намаление на местата от 45 на 31, считано 01.09.2025 г.;
- Дом за пълнолетни лица с психични разстройства в с. Радовец, общ. Тополовград – намаление на местата от 67 на 52, считано от 06.06.2025 г., впоследствие увеличен от 52 на 60;
- Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост в с. Бяла, общ. Сливен – намаление на местата от 173 на 156, считано от 01.07.2025 г.;
- Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост в с. Подгумер, общ. Столична – намаление на местата от 90 на 70, считано от 01.11.2025 г.

Извеждане на хората, настанени в специализирани институции

Дейността е стартирала и се изпълнява в рамките на проект BG05SFPR002-2.009-0001 „Нови възможности за достоен живот на хората с увреждания“ по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) BG05SFPR002-2.009 „Продължаваща подкрепа за дългосрочна грижа“ с конкретен бенефициент АСП и асоцииран партньор – МЗ. Операцията е насочена към продължаване на подкрепата на процеса по подготовката и извеждането на хората, настанени в домовете за пълнолетни лица с увреждания, определени за закриване (41 дома за хора с увреждания) в рамките на втория етап от процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания, както и осигуряване на адекватна на потребностите им подкрепа за ползване на подходящи социални услуги за резидентна грижа и подкрепящи услуги. По операцията ще се извършва подготовка и извеждане на лица, пребиваващи в държавните психиатрични болници (ДПБ) по социални индикации и настаняването им в подходящо място за живот в общността. Операцията е с бюджет от 12 млн. лв., а целта е да бъдат обхванати най-малко 3200 лица от целевата група. Проектът ще се изпълнява до м. октомври 2027 г.

През 2025 г. са сформирани 40 местни екипа, които да реализират предвидените дейности по проекта. Сформирани са и 9 местни екипа с включени представители на ДПБ, които да реализират предвидените дейности по проекта по отношение на настанените по социални индикатори лица в ДПБ. В периода екипите са участвали в обучения, изготвени са оценки на потребностите на лицата с увреждания, настанени в определените за закриване специализирани институции, и планове за извеждането им, изготвени са и оценки на потребностите и индивидуални планове за подкрепа за извеждане на лица, трайно настанени в ДПБ. Част от дейностите по проекта е предвидено да стартират през 2026 г.

Реформиране на всички съществуващи ДСХ

Съгласно разпоредбите на ЗСУ всички ДСХ следва да се реформират в съответствие със стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст, определени в НКСУ. През 2025 г. продължи процесът по реформиране на действащите 82 ДСХ, финансирани от държавния бюджет, съобразно приетите от общините планове. От страна на АСП са издадени заповеди за предварително одобрение за промяна на мястото на предоставяне на услугите на 21 ДСХ във връзка с извършването на строително-монтажни работи (СМР) по проектите на общините по НПВУ. От страна на АКСУ са изготвени 25 становища до АСП във връзка с издаване на заповедите за предварително одобрение за промяна на мястото на предоставяне на услугите. През 2025 г. АКСУ е извършила и 82 извънредни тематични проверки в ДСХ за проследяване на постигането на съответствие със стандартите за качество по НКСУ.

По процедура BG-RRP-11.010 „Извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед реформиране на съществуващите домове за стари хора“ по подкомпонент 1.2 от проект ПЗ9 „Модернизиране на дългосрочната грижа“ по НПВУ е постигнат значителен напредък. Очаква се завършване на СМР до 30 юли 2026 г.

Осигуряване на подкрепа за лицата с увреждания за придобиване на трудови навици и практики и подкрепа за създаване на умения за участие в заетост

По отношение на изпълнението на тази мярка на Управляващия орган (УО) на ПРЧР 2021-2027 и през 2025 г. е предложена нова операция „Осигуряване на подкрепа за лицата с увреждания за придобиване на трудови навици и практики и подкрепа за създаване на умения за участие в заетост“, която да се изпълнява от общини, доставчици на социални услуги и НПО с подкрепа на Агенцията по заетостта (АЗ), в партньорство с работодатели и АСП. Целта на операцията е да се подкрепи реализацията на пазара на труда на лица с увреждания, включително чрез осигуряване на подкрепена заетост и защитена заетост, както и обучение в реална работна среда чрез менторство и наставничество. Предложените дейности включват развитие на модел за подкрепа на лицата с увреждания за придобиване на трудови умения, включително разработване на инструментариум за наблюдение и оценка на напредъка в процеса и разработване на програми за развитие на трудови умения в мобилни условия и модели за взаимодействие и партньорство със социални предприятия и стопански субекти. По този начин ще се насърчи прехода от услуга към ангажиране в реални работни условия.

На настоящия етап в рамките на ПРЧР не е предвидено стартирането на самостоятелна операция към заложената мярка „Осигуряване на подкрепа за лицата с увреждания за придобиване на трудови навици и практики и подкрепа за създаване на умения за участие в заетост“. По Приоритет 1 на ПРЧР се изпълнява процедура „Устойчива заетост на хора в неравностойно положение“, по която се осигуряват нови работни места, менторство, адаптиране на работните места и транспорт от и до работното място на лица в неравностойно положение. Част от дейностите по процедурата отговарят на тези по посочената мярка по Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа. До момента по процедурата подкрепа са получили 1125 лица в неравностойно положение.

Във втората група мерки по мярка 2 не е стартирала дейност 8 „Реализиране на проекти от граждански организации и читалища на местно ниво, подпомагащи приемането на деинституционализацията и създаването на услугите за резидентна грижа за изведените от институцията хора. Използване на средствата на културата и

изкуството, социалното взаимодействие и общностната работа за изграждане положителни обществени нагласи, подпомагащи процеса на деинституционализация. Реализиране на проекти за културни и спортни дейности в общините, в които са създадени новите услуги за резидентна грижа и подпомагане включването на изведените от институции хора с увреждания с цел подпомагане на тяхното адаптиране и интеграция в обществото чрез достъпа до култура, спорт и развлекателни дейности“. Причината за това е, че дейността е обвързана с изграждането на инфраструктурата по НПВУ, и впоследствие със създаването на новите услуги за резидентна грижа за изведените от институциите хора по ПРЧР. Дейностите по НПВУ са стартирали, като вече са в напреднал етап на изпълнение, но не са завършени.

По дейностите 1-4 по мярка 4 „Осигуряване на подкрепа за лицата с увреждания за придобиване на трудови навици и практики и подкрепа за създаване на умения за участие в заетост“ на настоящия етап в рамките на ПРЧР не е предвидено стартирането на самостоятелна операция. Част от дейностите по мярката ще бъдат отчетени чрез операция „Устойчива заетост на хора в неравностойно положение“.

2.3. Мерки за повишаване на ефективността на системата за дългосрочна грижа

В тази група мерки ключови са дейностите за подпомагане на практическото прилагане на нормативната уредба, въведена с приемането на ЗСУ и подзаконовите нормативни актове към него, както и за подобряване на функционирането на системата на социалните услуги, подобряване на взаимодействието и повишаване на професионалния капацитет на работещите в системата на социалните услуги. Заложени са и мерки в посока подобряване на координацията между социалната и здравната системи с оглед постигането на практически резултати при предоставянето на качествени и достъпни интегрирани услуги за възрастни хора и хора с увреждания. Мерките целят да се насърчи и координацията между социалната и образователната система, тъй като осигуряването на професионалисти в сектора е невъзможно без тясното сътрудничество между тях. Акцент в групата мерки е поставен върху прилагането на НКСУ и адаптирането на социалните услуги към новите стандарти за качество, разработването и приемането на Националната карта на социалните услуги и новите стандарти за финансиране на социалните услуги.

Значителна част от усилията на национално ниво и към момента са насочени към изпълнението на конкретни мерки за подобряване на качеството на всички предоставяни социални услуги, както и подобряване на условията на труд, заплащане, професионална подготовка и умения на служителите, предоставящи социални услуги.

Подобряване на нормативната уредба в областта на социалните услуги

С оглед подобряване на качеството и контрола в сферата на социалните услуги през 2025 г. са подготвени изменения в НКСУ. Промените касаят контролната дейност на АКСУ, като се предлагат и промени в стандартите и критериите за качество, регламентирани в приложенията от НКСУ. Част от тях са свързани с диференциране на резидентната грижа за лица с увреждания с оглед различната интензивност на грижата (24-часова и 12-часова грижа от служителите). Регламентират се индикатори относно изискванията за заемане на длъжността ръководител на съответната услуга. Регламентира се и възможност лицата с деменция да ползват резидентна грижа и дневна грижа и въз основа на медицински протокол на Лекарска консултативна комисия, в който е посочена диагнозата им, до получаване на Експертното решение на Териториалната експертна лекарска комисия или Националната експертна лекарска комисия. Въвежда се забрана да се съхраняват лекарствени продукти, които не са предписани на лица,

ползващи към момента резидентна услуга или услуга за осигуряване на подслон, с цел гарантиране на безопасността на потребителите и предотвратяване на неправомерно съхранение и употреба на лекарствени продукти. Предлагат се и легални дефиниции на минимален и максимален брой на лицата, ползващи социална или интегрирана здравно-социална услуга (тъй като тези понятия се използват в почти всички стандарти за качество). С цел по-добра организация на услугите от страна на общините се регламентират изключения от прилагане на изискванията за минимален брой на потребителите, определени за някои от услугите. Предлага се и разширяване на изключенията за максимален брой на потребителите в ДСХ в още 5 общини. Също така се предлагат промени и в Правилника за прилагане на ЗСУ. Регламентира се, че до създаването на социалните услуги по Националната карта на социалните услуги всички социални услуги за резидентна грижа, включени в картата, които се финансират от държавния бюджет, са услуги на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на населението от цялата страна, като насочването за ползването им ще се извършва само от ДСП.

С цел адресиране на сериозния проблем, който се открие особено силно през изминалата 2025 г., когато бяха разкрити нерегламентираните обекти, осъществяващи незаконна дейност спрямо силно уязвими възрастни хора, с активното участие на МТСП бяха разработени и приети промени в Наказателния кодекс, регламентиращи наказателна отговорност за лицата, които предоставят социални услуги без лиценз и тези действия са довели до опасност за живота и здравето на потребителите. МТСП разработи промени и в ЗСУ, основно свързани с въвеждане на допълнителни ограничения за лицензиране, реализиране на административнонаказателната отговорност и завишаване на глобите и санкциите както за предоставяне на социални услуги без лиценз, така и при нарушаване на законодателството в областта на социалните услуги, включително и при неспазване на стандартите и критериите за качество.

Също така, бяха потърсени и допълнително възможности за разширяване на достъпа до социални услуги за дългосрочна грижа. На отпразения през м. юли 2025 г. призив от МТСП към кметовете на общини и НСОРБ за идентифициране на неизползваеми публични сгради, които да могат да бъдат лесно и с относително малко инвестиции адаптирани и използвани за предоставянето на резидентна грижа, откликнаха 118 общини, които предложиха 238 сгради в различни населени места на територията на страната. Предложените от общините сгради бяха анализирани с оглед изпълнението на критериите в НКСУ по отношение на местоположението, площта, конструкцията и разпределението на сградите. Извършен бе анализ на планираните социални услуги за резидентна грижа в Националната карта на социалните услуги и на съществуващите към момента услуги. В резултат на извършения анализ на предложените от общините обекти АКСУ, в рамките на много кратък период, извърши извънредни проверки на територията на 55 общини, по време на които осъществи оглед на 101 обекта. Проверките показаха, че предложени обекти от 10 общини (Брегово, Дългопол, Златоград, Кюстендил, Пазарджик, Попово, Ружинци, Самуил, Сливо поле и Николаево) са в състояние, позволяващо сравнително бързо, лесно и с оптимален финансов ресурс създаване и организиране на специализирана среда за предоставяне на социалната услуга „Резидентна грижа“. Беше установено, че за създаването на нови социални услуги за резидентна грижа в три от горепосочените общини не са необходими средства за строителни дейности, тъй като условията в сградите са отлични. Това са общините Брегово (за 16 потребители), Дългопол (за 40 потребители) и Самуил (за 15 потребители). В община Николаево (за 15 потребители) бяха необходими минимални средства за ремонтни дейности, които са осигурени от Фонд „Социална закрила“. С ПМС № 290 от

12.12.2025 г. са одобрени допълнителни трансфери от държавния бюджет в размер на 143 331 лв. под формата на обща субсидия за делегираните от държавата дейности за предоставянето на услуги за резидентна грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст без увреждания в центрове за настаняване от семеен тип за стари хора по бюджетите на общините Брегово, Дългопол и Николаево общо за 71 потребители. По данни на АСП са създадени общо три социални услуги, както следва:

- Център за настаняване от семеен тип за стари хора (ЦНСТСХ) в обл. Видин, община Брегово, с. Ракитница, за 16 потребители;
- ЦНСТСХ в обл. Стара Загора, община Николаево, гр. Николаево, за 15 потребители;
- ЦНСТСХ в обл. Варна, община Дългопол, с. Аспарухово, за 40 потребители.

В подкрепа на процеса чрез компенсирана промяна на бюджетните взаимоотношения на някои общини с централния бюджет за делегираните от държавата дейности (със средства от държавния бюджет) е създаден и Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция (ЦНСТПЛД) в община Самуил, с. Кривица. ЦНСТПЛД в с. Кривица е за 15 потребители.

Методическа подкрепа относно прилагането на НКСУ

По отношение на дейността, свързана с методическата подкрепа относно прилагането на НКСУ в съответствие с нормативно определените си задължения по чл. 22, ал. 3, т. 4 от ЗСУ, АКСУ оказва подкрепа на доставчиците на социални услуги за спазване на нормативно определените стандарти и критерии за качество на социалните услуги. Оказването на методическата подкрепа се осъществява както по време на извършваните проверки на местата, на които се предоставят социални услуги, така и при изготвянето на отговори по отправени конкретни писмени запитвания, съдържащи методически насоки или изготвени методически насоки към издадените от изпълнителния директор на АКСУ задължителни предписания.

През 2025 г. АКСУ е оказала методическа подкрепа чрез даването на писмени методически насоки на 63 доставчика на социални услуги, като 56% от тях са насочени към услуги с изцяло частно финансиране. През 2025 г. от изпълнителния директор на АКСУ са издадени общо 122 задължителни предписания при извършени 113 проверки в социални услуги (10 услуги с държавно финансиране, управлявани от частни доставчици, 38 общински услуги и 65 – за услуги с изцяло частно финансиране). По запитвания, свързани с лицензионната дейност от граждани, НПО, институции и дружества, са изготвени експертни отговори. Оказана е методическа подкрепа по 583 броя запитвания на горещия телефон (02/970 11 11), както и на място в центъра за административно обслужване на агенцията.

Разработване на Национална карта на социалните услуги (Картата)

Съществен компонент на мерките за повишаване на ефективността на системата за дългосрочна грижа е планирането на социалните услуги, финансирани от държавния бюджет на областно и общинско ниво чрез разработването на Националната карта на социалните услуги. В тази част дейността е изпълнена. Националната карта на социалните услуги е приета с РМС № 574 от 08.08.2024 г. Решението е обнародвано в ДВ, бр. 68 от 13.08.2024 г. Картата се базира на извършените от общините анализи относно потребностите от социални услуги на общинско и областно ниво, които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет и на разработените на тяхна основа предложения за планирането на социалните услуги на общинско и областно ниво. В нея са включени всички социални и интегрирани здравно-социални услуги на общинско и областно ниво, за които се осигурява финансиране от държавния бюджет.

Всяка година, по предложение на кмета на общината, общинският съвет приема годишен план за социалните услуги, който включва планирането на социалните услуги съгласно Националната карта на социалните услуги и планирането на социалните услуги, които се финансират от общинския бюджет. С оглед приемането през м. август 2024 г. на Националната карта на социалните услуги, през 2025 г. се осъществи първото годишно планиране на социалните услуги за 2026 г. Годишният общински план за социалните услуги се изпраща по електронен път на АСП до 31 август. Процесът на годишното планиране на социалните услуги е нов, като общините за първи път са задължени да изготвят годишни планове в законоустановения срок, съобразно Националната карта на социалните услуги. В Раздел III на Наредбата за планирането на социалните услуги подробно е разписан механизмът по разработване и приемане на общинските годишни планове за социалните услуги, както и тяхното съдържание.

С оглед максимално улеснение на общините и оказване на методическа подкрепа в процеса, АСП изготви и публикува на електронната си страница (в Рубрика „Планиране на социални услуги“) методически насоки и приложения към тях. Едно от приложенията е примерен общински годишен план за социалните услуги през 2026 г. на територията на съответната община. Методическите насоки съдържат нормативните основания за годишните планове на територията на общините; етапите при изготвяне на плановете; координационните действия между институциите, участващи в процеса на планиране на социалните услуги; примерен образец на план и графика в табличен вид с индикативен времеви график за изпълнение на етапите. През м. май 2025 г. по инициатива на НСОРБ и с участието на представители на АСП, бе организирана онлайн разяснителна среща за обсъждане на въпроси, свързани с изготвянето на годишните планове. В резултат от срещата и очертаните неясноти, на електронната страница на агенцията бяха публикувани отговори на постъпили въпроси по разработване на годишните планове. Основните трудности на общините в процеса бяха свързани с начина на декомпозиране на услугите в съответствие с чл. 15 от ЗСУ особено в случаите, когато те се управляват и предоставят в рамките на комплекси. Затруднения произтекоха и от необходимостта от определяне на необходимите служители за обезпечаване на дейността на услугите за почасова подкрепа и др. Тези насоки улесниха изготвянето на годишните планове за социалните услуги във всяка община.

Стандарти за финансиране на социалните услуги по реда на чл. 45 от ЗСУ

През отчетния период фокус бе поставен върху разработването на предложение за стандарти за финансиране на социалните услуги, съгласно чл. 45 от Закона за социалните услуги (в рамките на междуведомствената работна група, създадена със Заповед № РД01-2684/18.12.2024 г. на изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане). Срокът за дейността на групата е удължен последно до 21.05.2025 г. със Заповед № РД01-0755/28.04.2025 г. на изпълнителния директор на АСП. Получен е доклад от АСП с предложение за стандарти за финансиране на социалните услуги, съгласно чл. 45 от ЗСУ. По последно изпратеното от АСП актуализирано предложение през м. октомври 2025 г. от страна на МТСП е изразено становище, че то ще е основа за разработването на стандартите за 2027 г. Причините за това са свързани с предлагани промени в § 44 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗСУ, с които се отлага влизането в сила на новите стандарти за финансиране на социалните услуги, делегирани от държавата дейности, по чл. 45 от ЗСУ, както и с предстоящите промени в Наредбата за качеството на социалните услуги.

Осигуряване на обучения, професионална квалификация и супервизия

През 2025 г. АСП е организираща и провела обучения на служители от всички 28 Регионални дирекции за социално подпомагане (РДСП) в страната, относно повишаване на компетентността им в областта на планирането и реализирането на социалните услуги, както и използването на Модул „Социални услуги“ (МСУ) към Интегрираната информационна система (ИИС) на АСП. Дейността се изпълнява по процедура BG05SFPR002-2.007 „Повишаване на капацитета на служителите на АСП във връзка с модернизиране на системите за социална закрила – компонент 2“, финансирана по ПРЧР. В рамките на инициативата са разработени три тематични модула, проведени в онлайн формат на предварително определени дати, както следва:

- Модул 1 „Прилагане на Закона за социалните услуги и подзаконовата нормативна уредба в областта на социалните услуги. Карта на социалните услуги“;
- Модул 2 „Насоки за подкрепа на общините при изготвянето на годишните общински планове, при предстоящото създаване на нови социални услуги, съгласно Националната карта на социалните услуги и сключване на споразумения по чл. 33, ал. 3 и 4 от ЗСУ“;
- Модул 3 „Модул „Социални услуги“.

През 2025 г. 67 служители на АКСУ са участвали в 36 специализирани обучения по различни теми, свързани с пряката дейност на АКСУ. Дейността се изпълнява и по проект BG05SFPR002-2.010-0001-C01 „АКСУ – партньор за ефективно управление на социалните услуги“ по процедура „Повишаване ефективността на предоставяне на социални услуги и мониторирането им“, финансирана по ПРЧР, с конкретен бенефициент АКСУ. Периодът на изпълнение на проекта е 01.01.2025 г. – 31.12.2027 г. и в него са заложили обучения за всички служители на Агенцията, както и обучения на служители на доставчици на социални услуги.

Дейностите за осигуряване на периодична супервизия на служителите в ДСП и работещите в социалните услуги ще стартират в изпълнение на процедура BG05SFPR002-2.007 „Повишаване на капацитета на служителите на АСП във връзка с модернизиране на системите за социална закрила – компонент 2“.

В допълнение, при всички извършени проверки АКСУ системно обследва изпълнението на изискването за осигуряване на периодична супервизия на работещите в социалните услуги. И в проверките през 2025 г. се установява, че част от доставчиците не осигуряват регулярни супервизии, а при други не се спазва необходимата честота, определена в стандартите за качество, при което са давани указания за предприемане на корективни мерки.

По Критериите за анализ на добри практики за високо качество и ефективност на социалните услуги, които са утвърдени от изпълнителния директор на АКСУ, от страна на АКСУ през 2025 г. са утвърдени 27 добри практики за високо качество и ефективност на социалните услуги. В гореспоменатия проект на АКСУ е заложила дейност, свързана с популяризиране на утвърдените добри практики при предоставянето на социални услуги.

Подобряване на взаимодействието между социалната и здравната система с оглед постигане на практически резултати при предоставянето на качествени и достъпни интегрирани здравно-социални услуги.

С цел подобряване на взаимодействието между социалната и здравната система при предоставянето на интегрирани здравно-социални услуги през м. август 2025 г. АСП е дала методически насоки на териториалните си структури – ДСП, относно:

- реда по насочването на деца с високо-рисково поведение за ползване на интегрирани здравно-социални услуги към новосъздадения Център за специализирана здравно-социална грижа за деца с високорисково поведение и потребност от здравни грижи (ЦЗСГДВРП и ПЗГ) в гр. Кюстендил;
- предприемане на действия от ДСП по насочване на потребители от съответната целева група, нуждаещи се от специализирана медицинска грижа и подкрепа;
- предоставяне на обобщена информация на областно ниво за броя насочени случаи към ЦЗСГДВРП и ПЗГ в гр. Кюстендил – за период от шест месеца, до края на м. февруари 2026 г. Анализът на данните ще способства за подобряване на ефективността при насочване на деца към услугата и взаимодействието между системите.

Насърчаване на взаимодействието между социалната и образователната системи с цел обезпечаване на професионални кадри

Работата на специалистите в социалната система е интензивна и изисква не само широки знания и познаване на нормативната уредба, но и личностни качества за ефективна подкрепа на уязвими групи. Служителите ежедневно се сблъскват с тежки житейски случаи, което поставя високи изисквания към тяхната мотивация и професионализъм. МТСП насърчава връзката между висшето образование и реализацията в сектора чрез инициативи и програми за развитие на млади кадри. Провежданата реформа със ЗСУ поставя акцент върху подобряване на трудовите условия и издигане на социалната работа като престижна професия. Законът гарантира правото на обучения, супервизия, наставничество за нови служители и възможности за доброволчество и стажове – мерки, насочени към професионалното развитие в сектора. Дейността се изпълнява.

През 2025 г. представители на ангажираните институции са участвали в следните събития, организирани от Пловдивския и Софийския университет:

- научнопрактическа конференция с международно участие, организирана от Българската асоциация за образование по социална работа съвместно с Катедра „Социални дейности“ на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ на тема: „Образованието по социална работа – стандарти, изследвания и добри практики“;
- кръгла маса, организирана от Софийския университет на тема „Ефективно социално включване на бежанци и мигранти в приемащите общества – акценти, предизвикателства, перспективи“;
- международна научнопрактическа конференция, организирана също от Софийския университет на тема „Социалната и педагогическа работа с правонарушители“.

В хода на тези събития е отчетено значението на човешкия ресурс в социалните услуги и приносят му за качествено предоставяне на услугите, в т.ч. и недостига на професионални кадри.

В проект BG05SFPR002-2.010-0001-C01 „АКСУ – партньор за ефективно управление на социалните услуги“ е заложена дейност, свързана със задълбочаване на междунституционалното взаимодействие, координация и сътрудничество на областно ниво за осъществяване на ефективен контрол и мониторинг с цел подобряване качеството на социалните услуги.

Представител на МТСП също е участвал в организираната от Българска асоциация за образование по социална работа и Пловдивския университет научнопрактическа конференция с международно участие на тема „Образованието по социална работа – стандарти, изследвания и добри практики“. Целта на конференцията беше да събере представители на академичните и професионалните среди за дискусия за

развитието и предизвикателствата пред образованието и практиката на социалната работа, както и да подчертае институционалната подкрепа за развитието на политиките, образованието, изследванията и практиките в сферата на социалната работа.

Предоставяне на здравни грижи за нуждаещи се лица с увреждания и възрастни хора в невъзможност за самообслужване

По отношение на изпълнението на дейностите по мярката за предоставяне на здравни грижи за нуждаещи се лица с увреждания и възрастни хора в невъзможност за самообслужване за 2025 г. от страна на МЗ е представена следната информация:

- По дейността, свързана с въвеждане на стимули за общопрактикуващите лекари (ОПЛ) за обслужване на населени места в отдалечени и труднодостъпни райони и с оглед подобряване на достъпа на населението до първична медицинска помощ са въведени финансови стимули от Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) за ОПЛ в селските и отдалечени райони на страната под формата на месечно отпускана сума за съответната практика. С РМС № 633 от 11.09.2025 г. е приета Национална стратегия за подобряване на достъпността и капацитета на първичната извънболнична медицинска помощ и осигуряване на балансирано териториално разпределение на медицинската помощ и здравните грижи в Република България 2027 г. и План за изпълнението ѝ.

- С оглед разширяване обхвата на дейностите, свързани с профилактика и превенция на социално значими и приоритетни за страната заболявания, е разработен Национален план за развитие на широкообхванат пренатален и неонатален скрининг и скрининг на социалнозначимите заболявания до 2027 г., който е приет с РМС № 655 от 17 септември 2025 г.

- През 2025 г. в изпълнение на Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2021–2025 г. са реализирани мащабни скринингови дейности, насочени към ранно откриване на социалнозначими заболявания в страната, включително онкологични, сърдечносъдови, метаболитни и хронични белодробни заболявания. Проведени са:

- Скринингови кампании за рак на млечната жлеза в 4 области (Кюстендил, Пазарджик, Силистра и София-област), при които са извършени 378 мамографии, като при 50.3% са установени изменения. За допълнителни изследвания са насочени 85 лица (22.3%);
- Скрининг за рак на маточната шийка е реализиран в 4 области (Варна, Кърджали, Хасково и Ямбол) с 433 прегледа и цитонамазки, като патологични изменения са установени при 2.8% от жените, а за допълнителни изследвания са насочени 62 лица (14.3%);
- Скрининг за рак на дебелото и правото черво е проведен в 6 области (Габрово, Монтана, Пазарджик, Перник, Разград и Смолян), като са извършени 821 прегледа с тест за окултни кръвоизливи. Положителни резултати са отчетени при 5.6%, а за допълнителни изследвания са насочени 151 лица (18.4%);
- Скрининг за рак на простатата е проведен в 5 области (Благоевград, Бургас, Добрич, Стара Загора и Търговище) с 488 PSA изследвания, като положителни резултати са установени при 5.1%. За допълнителни изследвания са насочени 81 лица (16.6%);
- Скрининг за сърдечносъдови заболявания е проведен в 28 области на страната с общо 3765 прегледа, при които са установени 1891 случая на заболявания. Повишено артериално налягане е отчетено при 31.7% от лицата, а около 25% са насочени за допълнителни изследвания и консултации;

- Скрининг за диабет тип 2 е проведен в 27 области с 3631 прегледа, като са установени 283 случая на захарен диабет. За допълнителни консултации и изследвания са насочени 1144 лица (31.5%), като най-засегната е възрастовата група над 60 години;
- Скрининг за хронични белодробни заболявания е проведен в 28 области с 3710 прегледа, при които са установени 967 случая на заболявания (26.1%). Почти половината от тях (47.1%) са насочени за допълнителни изследвания и лечение.
- По отношение на дейността за осигуряване на капацитет и стимулиране развитието на продължителното лечение и дългосрочните грижи, предоставяни в лечебните заведения, в изпълнение на плана за действие на Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021-2030, от Държавната психиатрична болница за лечение на наркомании и алкохолизъм (ДПБЛНА) са проведени следните обучения:
 - Комплексно лечение на зависимости – агресивно поведение и употреба на наркотици в юношеска възраст – обучени 14 специалисти;
 - Провеждане на обучение за сертифициране и внедряване на модела „Минесота“ – модел за лечение на зависимости – обучени 23 психолози от лечебни заведения (ЛЗ) за психиатрична помощ;
 - „Суицидопревенция“ – 38 обучени;
 - „Превенция и ранна интервенция при продроми на психоза“ 40 обучени;
 - „Суицидопревенция в юношеската възраст“ – 40 обучени.
- По отношение на повишаване на капацитета на медицински и немедицински специалисти за предоставяне на здравни и интегрирани здравно-социални услуги през 2025 г. не са провеждани обучения;
 - По отношение на дейността, свързана с разработване на ръководство за превенция и ранна диагноза на деменция с интердисциплинарно участие на различни специалисти, е проведено обучение от Медицински университет Пловдив за работа с хора с деменция. В ход е подготовка на ръководство за работа с такива пациенти (от Медицински университет (МУ) – София и МУ – Пловдив), като част от Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021-2030.
 - Разработени са и Национална стратегия за гериатрична грижа и остаряване в добро здраве в Република България 2030 г. и план за нейното изпълнение, приети с РМС № 656/17.09.2025 г.

Мобилизиране на местните ресурси за работа с лица с увреждания и възрастни хора

И през 2025 г. е направено предложение на УО на ПРЧР 2021-2027 за нова операция „Мобилизиране на местните ресурси в подкрепа на хората с увреждания и възрастните хора“, която да се изпълнява от общини, райони на общини и частни доставчици на социални услуги. Целта е превенция на институционализацията и/или зависимостта от услуги за дългосрочна грижа чрез навременна подкрепа от местната общност.

На този етап в рамките на ПРЧР не е предвидено стартирането на самостоятелна операция по заложените дейности 1-4 на мярка 4, свързани с мобилизиране на местните ресурси в подкрепа на хората с увреждания и възрастните хора. По процедура „Услуги за дългосрочна грижа“, която ще стартира през 2026 г., има дейност, свързана с мобилизиране на местните ресурси в подкрепа на хората с увреждания и възрастните хора.

През 2025 г. до УО на ПРЧР 2021-2027 е направено предложение и за още една нова операция „Иновативни подходи за подкрепа за независим живот на хората с увреждания чрез организация на споделено живеење и активна грижа“, която да се изпълнява от общини и частни доставчици на социални услуги, в партньорство с АСП. Целта е преодоляване на затрудненията за социално включване на лица с увреждания, които нямат чужда помощ или статут на лица с трайно увреждане, определени от органите на медицинската експертиза или не са освидетелствани от тях, както и създаване на мрежа за взаимодействие между заинтересованите страни в подкрепата на тези хора.

На този етап в рамките на ПРЧР не е предвидено стартирането на самостоятелна операция по заложените дейности 5-7 на мярка 4, свързани с иновативни подходи за подкрепа за независим живот на хората с увреждания чрез организация на споделено живеење и активна грижа.

Повишаване на капацитета на общините, структурите на АСП и частните доставчици за прилагане на политиката в областта на социалните услуги

Във връзка с изпълнението на мярката, свързана с повишаване на капацитета на общините, структурите на АСП и частните доставчици за прилагане на политиката в областта на социалните услуги, през 2025 г. се изпълнява операция BG05SFPR002-2.007 „Повишаване на капацитета на служителите на Агенцията за социално подпомагане във връзка с модернизиране на системите за социална закрила – Компонент 2“. Операцията цели да модернизира дейността на АСП като администрация, изпълняваща държавната политика по социално подпомагане и социална закрила, да повиши качеството на предлаганите услуги чрез тяхното гъвкаво използване и осигуряване на лесен достъп до тях, вкл. чрез модернизация и дигитализация на услугите, да повиши капацитета на служителите, за да се подобри ефективността от предоставяната подкрепа и услуги, както и да подобри подкрепата за децата и семействата от ДСП в качеството им на орган за закрила на детето, включително и чрез междусекторен подход и сътрудничество с останалите органи за закрила и другите ангажирани страни.

Във връзка с определените функционални ангажменти на АСП в чл. 21, т. 6 от ЗСУ, свързани с поддържане на информация в ИИС относно социалните услуги на територията на страната, през 2025 г. е въведен в експлоатация МСУ към ИИС на АСП. Чрез МСУ се цели постигане на единен, сигурен и нормативно съобразен подход за работа на АСП, териториалните ѝ структури, общините и доставчиците на социални услуги, което от своя страна повишава цялостния капацитет на всички административни структури. С оглед необходимостта функционалностите на МСУ да бъдат приведени в съответствие с действащите нормативни изисквания е предвидена гаранционна поддръжка, в рамките на която през 2025 г. са реализирани подобрения в системата.

За обезпечаване на процеса по развитие на цялостния дигитален потенциал на администрацията, през 2025 г. е предложено внедряването и надграждането на МСУ да бъде включено като част от дейностите за изпълнение по проект „Модернизиране на системите за социална закрила в Агенцията за социално подпомагане“ по процедура „Повишаване на капацитета на служителите на Агенцията за социално подпомагане във връзка с модернизиране на системите за социална закрила – Компонент 2“. През годината са проведени обучения на всички РДСП в страната за усъвършенстване на уменията на служителите за работа с МСУ.

По отношение на подобряване на капацитета на общините за планиране и създаване на социални услуги през 2025 г. продължава да се изпълнява операция „Укрепване на общинския капацитет“. Общият бюджет на проектите е в размер над 19,6

млн. лв., изпълняват се 168 договора, като чрез тях се оказва интегрирана подкрепа на общините в изпълнението на правомощията им по ЗСУ, ЗХУ и ЗЛП. Дейностите включват подготовка за обезпечаване правомощията на общините по трите закона и създаване на фронт-офиси, наема се персонал и се организират обучения и супервизия за служителите. С финансиране по ПРЧР 2021-2027 г. се подкрепя изготвянето на анализи и проучвания в сферата на социалните услуги, както и разработването на електронни платформи за единен достъп до заявяване на социални услуги. В различните дейности по проектите са включени 4064 лица.

През 2025 г. АСП е оказала методическа подкрепа на общините при подготовката и утвърждаването на първите годишни общински планове по реда на Наредбата за планиране на социалните услуги, както и във връзка с въвеждането в експлоатация от 01.08.2025 г. на МСУ в ИИС на АСП. Осигурено е цялостно експертно съпровождане на процеса чрез официална кореспонденция, ежедневни телефонни и имейл консултации и публикуване на отговори на запитвания на интернет страницата на АСП. Изготвени и предоставени са методически насоки на всички кметове на общини в страната, директорите на РДСП и директорите на дирекции „Социално подпомагане“ в цялата страна, касаещи годишното планиране в съответствие с приоритетите на държавната политика в областта на социалните услуги. В резултат на осъществената подкрепа процесът по годишното планиране на социалните услуги през 2025 г. приключи успешно.

Гореспоменатият проект „АКСУ – партньор за ефективно управление на социалните услуги“, изпълняван от АКСУ по процедура „Повишаване ефективността на предоставяне на социални услуги и мониторирането им“, финансирана по ПРЧР 2021-2027, има за цел да се подобри качеството на социалните и интегрирани здравно-социални услуги чрез повишаване на квалификацията и професионалното развитие на служителите на доставчиците им, както и на служителите на АКСУ. За постигане на тази цел се очаква най-малко 2300 служители да преминат общи и специализирани обучения. По проекта е разработена електронна платформа за онлайн последващо обучение и методическа помощ за доставчиците на социални услуги. Целта е да се подобри капацитетът на доставчиците за прилагане на стандартите и критериите за качество на социалните и интегрираните здравно-социални услуги. С оглед оптимизиране на възможностите на АКСУ за изпълнение на възложените ѝ функции по ЗСУ, в проекта са направени промени, целящи обезпечаване на контролната дейност на администрацията с допълнителни ресурси, в т.ч. наемане на помощник-инспектори. По проекта се изпълняват и дейности, свързани с популяризиране на дейността на АКСУ сред различните заинтересовани страни и обществеността като цяло, популяризиране на национално ниво на утвърдените от АКСУ добри практики при предоставяне на социални услуги и със стимулиране на междуобщинското сътрудничество и разширяването на параметрите на междуобщинското взаимодействие.

За популяризиране на ЗСУ информационната кампания на АКСУ „Изберете качеството в социалните услуги, за да имат достоен живот вашите близки“ се реализира като постоянна инициатива за повишаване информираността на гражданите. В рамките на кампанията са изработени три информационни клипа във видео и аудио формат, които подпомагат лицата при избора на подходяща социална услуга. През 2025 г. е постигната договореност клиповете да бъдат излъчвани и в мрежата на „Метрополитен“, като паралелно с това те продължават да се разпространяват чрез официалната интернет страница на АКСУ, както и чрез МТСП, АСП и НСОРБ, за да достигнат до възможно най-широка аудитория.

През 2025 г. с бюджетно финансиране от страна на АСП е проведено обучение на служители от всички РДСП в страната на тема „Прилагане на Закона за социалните услуги и подзаконовата нормативна уредба в областта на социалните услуги. Национална карта на социалните услуги“. Изготвени са 6 методически насоки във връзка с прилагането на социалното законодателство по отношение на организиране и управление на действащи социални услуги, изготвяне на предварителни оценки на потребностите от социални услуги, насочване на лица, поставени под пълно запрещение, насочване на лица в кризисна ситуация, действия при случаи на деца с високорисково и агресивно поведение и във връзка с изготвянето на първите годишни планове. Методическите насоки са предоставени на заинтересованите страни и са публикувани на електронната страница на АСП.

По тази група мерки дейности 1-7 на мярка 4 „Анализиране и пилотиране на добри практики и модели за работа с лица с увреждания и възрастни хора“ все още няма да стартират. И през 2025 г. на УО на ПРЧР 2021-2027 е направено предложение за нови операции „Мобилизиране на местните ресурси в подкрепа на хората с увреждания и възрастните хора“ и „Иновативни подходи за подкрепа за независим живот на хората с увреждания чрез организация на споделено живееене и активна грижа“, които да се изпълняват от общини, райони на общини и частни доставчици на социални услуги. По ПРЧР не е предвидено стартирането на самостоятелни операции по тези дейности, тъй като част от дейностите са включени в процедура „Услуги за дългосрочна грижа“.

2.4. Мерки за изграждане на необходимата инфраструктура за предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за лица с увреждания и възрастни хора в надтрудоспособна възраст и/или в невъзможност за самообслужване

В тази група мерки се предвижда реформиране на ДСХ в съответствие със стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора, както и по-мощни строителни и ремонтни дейности по мерките, свързани със създаването на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги. Предвиждат се и дейности за повишаване на енергийната ефективност на социалната инфраструктура за предоставяне на социални услуги, делегирани от държавата дейности, включваща подобряване на средата в съществуващи услуги и реформиране на съществуващи услуги и въвеждане на дигитализация на услугите, включително телеасистенция/телекеър, различни форми на електронни инструменти и ресурси. Ще бъде подкрепено внедряването на информационните и комуникационни технологии в сферата на социалните услуги, включително чрез приспособяване на специализираната среда и осигуряване на необходимото оборудване.

Реформиране на домовете за стари хора в съответствие със стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора

По отношение на мярката, свързана с реформирането на ДСХ в съответствие със стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора, в отчетния период – 2025 г., дейностите се изпълняват по процедура BG-RRP-11.010 „Извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед реформиране на съществуващите домове за стари хора“, в рамките на подкомпонент 1.2 от проект ПЗ9 „Модернизиране на дългосрочната грижа“ по НПВУ. Общата стойност на инвестицията е в размер на 196,8 млн. евро. По процедурата е постигнат значителен напредък. Сключени са 81 административни договора. Подписани са договори със строителни компании за 80 съществуващи ДСХ (1 договор с Община Плевен е едностранно

прекратен). Физическото изпълнение на СМР надхвърля 50%. Финансовото изпълнение е достигнало 40% (усвоени над 78,2 млн. евро). Очаква се завършване на СМР до 30 юли 2026 г.

Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания

Процедура BG-RRP-11.018 „Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания“ се изпълнява в рамките на подкомпонент 1.1 – Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания по проект ПЗ9 „Модернизиране на дългосрочната грижа“ по НПВУ. Процедурата е с бюджет 184 млн. лв., като по нея са одобрени 62 проектни предложения и са сключени административни договори с 62 общини за 245 услуги на обща стойност 173 млн. евро. Договорите с 5 общини (Пловдив, Видин, Стралджа, Лозница и Котел) за 27 услуги са едностранно прекратени. Към 31 декември 2025 г. има 57 активни договора за 218 услуги, от които 171 услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица с увреждания. По процедурата от договорите в изпълнение се изграждат и оборудват 47 социални услуги за специализирана подкрепа. Подписани са договори с изпълнители на СМР и се извършват строителни дейности за създаването на 215 услуги. Средното физическо изпълнение е достигнало 13%. Очаква се завършване до 31 август 2026 г.

Повишаване на енергийната ефективност на социалната инфраструктура за предоставяне на социални услуги, делегирана от държавата дейност

Процедура BG-RRP-11.011 „Повишаване на енергийната ефективност на социалната инфраструктура за предоставяне на социални услуги, делегирана от държавата дейност“ по Компонент 2 на проект ПЗ9 „Модернизиране на дългосрочната грижа“ по НПВУ е прекратена и от лятото на 2025 г. е трансформирана като част от главата RePowerEU от НПВУ – дейностите по тази мярка бяха видоизменени и прехвърлени към главата от НПВУ RePowerEU.

Изменението на НПВУ е одобрено с Решение на Министерски съвет, одобрен е и проект за Глава RePowerEU. В главата за RePowerEU е предвидена Инвестиция „Инсталиране на фотоволтаични системи в съществуващи сгради за социални услуги и предоставяне на електрически превозни средства и свързани зарядни станции за предоставяне на социални услуги“. На 25 юни 2025 г. е обявена процедура „Инсталиране на фотоволтаични системи (ФЕЦ) в съществуващи социални услуги, делегирана от държавата дейност и закупуване на електрически превозни средства, включително свързани зарядни станции за предоставяне на социални услуги“.

По процедурата са сключени договори с всички конкретни крайни получатели – 229 броя. Общата стойност на сключените договори е 35,68 млн. евро. Договорите са в процес на изпълнение.

В края на м. ноември 2025 г. беше отворена за кандидатстване и процедура „Закупуване на електрически превозни средства, включително свързани зарядни станции за предоставяне на социални услуги“. Процедурата също се реализира в рамките на Глава „RePowerEU“. В рамките на тази процедура се изпълнява само дейността за закупуване на електрически превозни средства и свързани зарядни станции за целите на предоставяне на социални услуги, а допустими конкретни крайни получатели са общини, на чиято територия функционират минимум 10 социални услуги, делегирана от държавата дейност. Общият размер на финансирането по процедурата е 3 млн. евро.

Сключени са 48 договора, с всички допустими конкретни крайни получатели, подали предложения за изпълнение на инвестиции.

Изграждане и оборудване на новите социални и интегрирани здравно-социални услуги с финансиране по ПРР 2021-2027

ПРР подкрепя инфраструктурни мерки, които адресират конкретни нужди на местно ниво за увеличаване на капацитета на сградният фонд за предоставяне на здравно-социална подкрепа, в т.ч. целящи и създаване на сгради за предоставяне на нови услуги за резидентна грижа за възрастни хора, интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица и услуги за спешно настаняване и осигуряване на подслон в кризисна ситуация.

По ПРР са финансирани проектните предложения чрез одобряване на проектни идеи и чрез подхода на интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) и на база картиране на нуждите на местно ниво, което съчетава подход „отдолу-нагоре“ – идентифициране на нуждите в социалната сфера на местно ниво в стратегическите документи на общините и регионите – планове за интегрирано развитие на общините и Интегрираните териториални стратегии за развитие и подход „отгоре-надолу“ чрез извършено картиране на социалните услуги от секторното ведомство, отговорно за провеждането на социалната политика, каквото е МТСП.

По ПРР на този етап информацията е за договорени и в изпълнение 9 броя Административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (АДБФП), свързани със здравно-социална подкрепа – общо договорени средства БФП (по Приоритет 1) – 9 502 089,76 евро и общо договорени средства БФП (по Приоритет 2) – 11 020 993,63 евро.

III. Приложение – изпълнение към 2025 г. на заложените мерки в Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа (в табличен вид)

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
I. МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА В ДОМАШНА СРЕДА И В ОБЩНОСТТА НА ЛИЦА С УВРЕЖДЕНИЯ И ВЪЗРАСТНИ ХОРА, ЗАВИСИМИ ОТ ГРИЖА					
Мярка 1. Предоставяне на социални услуги в домашна среда					
1. Предоставяне на асистентска подкрепа	Общини, райони на общини, частни доставчици на социални услуги	МТСП, МФ, АСП	Държавен бюджет – от 2022 г.	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. По данни на АСП към 31.12.2025 г.: - социалната услуга Асистентска подкрепа се предоставя в 263 общини; - броят на субсидираните потребители е 21 813, а заетостта е 20 378 потребители; Осигурените от държавния бюджет средства за 2025 г. са в размер на 175 764 160 лв. Към 31.12.2025 г. броят на ползвателите на механизма за лична помощ по реда на ЗЛП е 75 970 лица (средномесечен брой ползватели), а броят на назначените асистенти е 81 053 лица. Предоставените от държавния бюджет средства на

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					общините/районите на общини са 1 258 646 207 лв.
Мярка 2: Предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда за нуждаещи се лица с увреждания и възрастни хора в невъзможност за самообслужване					
1. Предоставяне на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги за нуждаещи се лица с увреждания и възрастни хора в невъзможност за самообслужване и патронажна грижа.	Общини, райони на общини, доставчици на социални услуги, лечебни заведения	МТСП, МЗ, АСП, РЗИ	- ПРЧР; - Други програми с международно финансиране; - Устойчивост – от държавния бюджет.	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. По операция BG05SFPR002-2.001 „Грижа в дома“ по ПРЧР 2021-2027, с конкретни бенефициенти общините в Република България, се изпълняваха 229 договора на обща стойност 250 797 172 лв. Дейностите се реализираха до края на м. април 2025 г., като тяхното изпълнение приключваше поетапно. Обхванати са общо 47 218 лица с увреждания и възрастни в невъзможност за самообслужване. Дейността продължава да се изпълнява по операция BG05SFPR002-2.012 „Иновативни здравно-социални услуги“ по ПРЧР 2021-2027 г. по ПРЧР 2021-2027, с конкретни бенефициенти общините в Република България. По нея са сключени 223 договора, като до момента са обхванати 14 569 лица.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					Предоставяне от БЧК на интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда на възрастни хора с хронични заболявания и трайни увреждания в гр. Варна и гр. София – общо 132 потребители са получили редовни грижи от квалифицирани медицински сестри и домашни помощници. В Комплекса за социални услуги „Център Домашни грижи“ в гр. Варна са предоставяни услуги на общо 121 потребители, а осъществените посещения в домовете на обгрижваните лица възлизат на 10 067. В Центъра на БЧК в гр. София са предоставяни услуги на 11 потребители. Предоставянето на интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда, в т.ч. телекеър, по Програма „Иновативен модел за грижи в общността за хора с хронични заболявания и трайни увреждания 2024“ продължи до края на м. март 2025 г.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					Интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда са предоставяни на потребители от 7 общини – Враца, Оряхово, Криводол, Бяла Слатина, Видин, Монтана и Белоградчик.
2. Пилотиране и развитие на дистанционни услуги – телекеър и телеасистенция. Осигуряване на специализирано оборудване за предоставяне на дистанционните услуги. Разработване на протоколи за действие и стандарти за качество при предоставяне на дистанционни услуги. Разработване на модели за координация между дистанционните услуги и различни социални и интегрирани здравно-социални услуги с цел предоставяне на навременна подкрепа.	Общини, райони на общини, доставчици на социални услуги, лечебни заведения	МТСП, МЗ, АСП, РЗИ	- ПРЧР, - Други програми с международно финансиране - Устойчивост – от държавния бюджет	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. В периода 01.01.-31.03.2025 г. по Програма „Иновативен модел за грижи в общността за хора с хронични заболявания и трайни увреждания 2024“ от услугата телекеър са обхванати 85 потребители. По операция BG05SFPR002-2.012 „Иновативни здравно-социални услуги“ по ПРЧР 2021-2027, с конкретни бенефициенти общините в Република България, са сключени 223 договора, чието изпълнение стартира след приключване изпълнението на договорите по процедура „Грижа в дома“. По мярката част от общините развиват и предоставят и иновативни дистанционни услуги, като им е дадена възможност да закупят и специализирано

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					оборудване. До момента са обхванати 14 569 лица.
3. Провеждане на специализирани обучения на медицинските специалисти и специалистите в областта на социалните услуги, предоставящи почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда и дистанционни услуги телекеър и телеасистенция. Обученията следва да осигуряват и познания, свързани с разбиране на динамиката във възрастта, знания за здравословното, когнитивното и психичното състояние на подкрепеното лице, както и умения за подкрепа при специфични състояния (напр. повече от едно хронични заболявания, деменция, психично страдание, интелектуални затруднения, остеопороза, кризисни ситуации, др.) и при намаляваща автономност.	Общини, райони на общини, доставчици на социални услуги, лечебни заведения	МТСП, МЗ, АСП, РЗИ	- ПРЧР, - Други програми с международно финансиране - Устойчивост – от държавния бюджет	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява чрез операция BG05SFPR002-2.012 „Иновативни здравно – социални услуги“ по ПРЧР 2021-2027, с конкретни бенефициенти общините в Република България. По нея са сключени 223 договора, чието изпълнение стартира след приключване изпълнението на договорите по процедура „Грижа в дома“. До момента са обхванати 14 569 лица.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
4. Осигуряване на подкрепа и обучения на семейства, които полагат грижи за зависими членове на семействата. Подпомагане на способностите за оказване на грижа в семейна среда чрез консултиране за възможностите за подкрепа, информиране за права и възможности и развитие на капацитет в оказването на грижа. Разработване на подходящи програми и модули за обучение на лицата, полагачи грижи за зависими членове на семейството, както и консултиране и насочване към заетост, т.е. подобряване на достъпа.	Общини, райони на общини, доставчици на социални услуги, лечебни заведения	МТСП, МЗ, АСП, РЗИ	- ПРЧР, - Други програми с международно финансиране - Устойчивост – от държавния бюджет	2022-2027 г.	Дейността все още не е стартирала.
5. Осигуряване на супервизия на служителите, предоставящи почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда и дистанционни услуги телекеър и телеасистенция.	Общини, райони на общини, доставчици на социални услуги, лечебни заведения	МТСП, МЗ, АСП, РЗИ	- ПРЧР, - Други програми с международно финансиране - Устойчивост – от държавния бюджет	2022-2027 г.	Дейността се изпълняваше в рамките на процедура BG05SFPR002-2.001 „Грижа в дома“ с бенефициенти общините в Република България до края на м. април 2025 г. Изпълнението продължи в рамките на новата надграждаща операция BG05SFPR002-2.012 „Иновативни здравно-социални услуги“.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
II. МЕРКИ ЗА ЗАКРИВАНЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ИНСТИТУЦИИ ЗА ЛИЦА С УВРЕЖДЕНИЯ И СЪЗДАВАНЕ НА КАЧЕСТВЕНИ И ДОСТЪПНИ СОЦИАЛНИ И ИНТЕГРИРАНИ ЗДРАВНО-СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА. РЕФОРМИРАНЕ НА ДОМОВЕТЕ ЗА СТАРИ ХОРА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ ЗА КАЧЕСТВО НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ					
Мярка 1: Предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и подкрепящи специализирани социални услуги за лица с увреждания и възрастни хора, включително от общността					
1. Създаване и предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа в новоизградена инфраструктура.	МТСП, МЗ, МФ, АСП, общини, частни доставчици на социални услуги		- ПРЧР – отговорна институция МТСП и МЗ; - Държавния бюджет чрез бюджетите на общините след приключване на финансирането на услугите от ПРЧР – отговорни институции МФ и общини;	Предоставяне на услуги в новоизградена инфраструктура – 2025-2027 г.	Дейността се изпълнява. По данни на АСП към 31.12.2025 г. с финансиране от държавния бюджет функционират 445 социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица с 5799 места и заетост 5244 лица. През 2025 г. са създадени 6 нови социални услуги за резидентна грижа, с общо 136 потребители, от които: - 4 Центъра за настаняване от семеен тип за стари хора, с общо 91 потребители; - 1 Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция, с 15 потребители; - 1 Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с физически увреждания, с 30 потребители.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					С финансиране по ПРЧР 2021-2027 е предвидено дейността да стартира през 2026 г. в рамките на операция „Услуги за дългосрочна грижа“.
2. Създаване и предоставяне на подкрепящи специализирани социални услуги за лица с увреждания, включително от общността – специализирани социални услуги за информиране и консултиране, застъпничество и посредничество, терапия и рехабилитация, обучение за придобиване на умения, подкрепа за придобиване на трудови умения, дневна грижа в новоизградена инфраструктура.	МТСП, МФ, АСП, общини, частни доставчици на социални услуги	МЗ	- ПРЧР – отговорна институция МТСП; - Държавния бюджет чрез бюджетите на общините след приключване на финансирането на услугите от ПРЧР – отговорни институции МФ и общини.	Предоставяне на услуги в новоизградена инфраструктура – 2025-2027 г.	По данни на АСП към 31.12.2025 г. с финансиране от държавния бюджет функционират 267 социални услуги в общността за пълнолетни лица със 7537 места и заетост 9808 лица. През 2025 г. са създадени 3 социални услуги в общността за лица с увреждания, с общо 83 потребители, от които: - 2 Дневни центъра за пълнолетни лица с увреждания, с общо 55 потребители; - 1 Център за социална рехабилитация и интеграция, с 28 потребители. С финансиране по ПРЧР 2021-2027 е предвидено дейността да стартира през 2026 г. в рамките на операция „Услуги за дългосрочна грижа“.
3. Предоставяне на заместваща грижа в рамките на социалните	Общини, доставчици на		- ПРЧР; - Държавен бюджет;	2025-2027 г.	С финансиране по ПРЧР 2021-2027 е предвидено дейността да

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
услуги за резидентна и дневна грижа.	социални услуги		- Общински бюджет.		стартира през 2026 г. в рамките на операция „Услуги за дългосрочна грижа“.
4. Специализирани обучения и супервизия на служителите, предоставящи социални и интегрирани здравно-социални услуги – въвеждащи и надграждащи/специализирани обучения и осигуряване на индивидуална и групово супервизия и подкрепа при предоставяне на услугите.	МТСП, МЗ, АСП, общини, доставчици на социални услуги, висши училища в Република България		- ПРЧР; - Държавен бюджет; - Общински бюджет.	2025-2027 г.	С финансиране по ПРЧР 2021-2027 е предвидено дейността да стартира през 2026 г. в рамките на операция „Услуги за дългосрочна грижа“.
Мярка 2: Извеждане на хората, настанени в специализирани институции и осигуряване на адекватна на потребностите им подкрепа за ползване на подходящи социални услуги за резидентна грижа и подкрепящи услуги. Закриване на съществуващи специализирани институции за хора с увреждания (домове за пълнолетни лица с умствена изостаналост, домове за пълнолетни лица с психични разстройства, домове за пълнолетни лица с физически увреждания, домове за пълнолетни лица със сетивни нарушения и домове за пълнолетни лица с деменция)					
1. Създаване и обучение на екипи за: извършване на предварителна оценка на потребностите на всяко лице; проучване на желанията на лицата, настанени в специализираните институции, които предстои да бъдат закрити; психологическо консултиране и подготовка за извеждането им; оценка на	МТСП, МЗ, ММС, АСП, АКСУ, общини, НПО	Специалисти от лечебни заведения (вкл. държавни психиатрични болници), специалисти от социални услуги, доставчици на	- ПРЧР; - Държавен бюджет. *Нормативно регламентирани задължения на институциите, включени като дейности по тази мярка, не се финансират от ПРЧР.	2023-2027 г.	Дейността се изпълнява с финансиране по ПРЧР 2021-2027 по операция BG05SFPR002-2.009 „Продължаваща подкрепа за дългосрочна грижа“, проект BG05SFPR002-2.009-0001 „Нови възможности за достоен живот на хората с увреждания“ с конкретен бенефициент АСП и асоцииран партньор – МЗ.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
специфичните медицински потребности; оценка на нуждата от интензивна подкрепа от специалисти; оценка на социалния им кръг и възможности за реинтеграция в домашна среда и/или ползване на друг вид социална услуга; изготвяне на индивидуални планове за извеждане на лицата, настанени в специализираните институции, които в максимална възможна степен отчитат техните предпочитания, изградени емоционални връзки, характер и особености.		социални услуги и НПО, читалища, спортни организации.			Със заповед № BG2.009-РД01-0014/25.06.2025 г. са сформирани 40 местни екипа, които да реализират предвидените дейности по проекта. През м. юли 2025 г. общо 244 членове на тези екипи са участвали в 10 проведени обучения.
2. Изготвяне на оценки на потребностите на лицата с увреждания (лица с умствена изостаналост, лица с психични разстройства, лица с физически увреждания, лица със сетивни нарушения и лица с деменция) и планове за извеждането им с препоръки за подкрепата в случай на настаняване в новите услуги за резидентна грижа при съобразяване на желанията и предпочитанията на лицата и	МТСП, МЗ, ММС, АСП, АКСУ, общини, НПО	Специалисти от лечебни заведения (вкл. държавни психиатрични болници), специалисти от социални услуги, доставчици на социални услуги и	- ПРЧР; - Държавен бюджет. *Нормативно регламентирани задължения на институциите, включени като дейности по тази мярка, не се финансират от ПРЧР.	2023-2027 г.	Дейността се изпълнява с финансиране по ПРЧР 2021-2027 по операция BG05SFPR002-2.009 „Продължаваща подкрепа за дългосрочна грижа“, проект BG05SFPR002-2.009-0001 „Нови възможности за достоен живот на хората с увреждания“ с конкретен бенефициент АСП и асоцииран партньор – МЗ. От сформираните местни екипи по проекта към 31.12.2025 г. са изготвени 355 оценки на

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
предприемане на дейности за тяхното овластяване.		НПО, читалища, спортни организации.			потребностите на лицата с увреждания, настанени в определените за закриване специализирани институции.
3. Изготвяне на специализирана програма за подготовка за независим живот, съобразена с основните специфики на съответната група хора с увреждания и съдържаща инструменти и подходи, отговарящи на тяхното когнитивно и психическо ниво на функциониране. Подготовка на екипите по извеждане за реализация на програмата, супервизия на прилагането ѝ и документиране на участието на всеки участник. Провеждане на програма за подготовка за живот в общността с активното участие на всяко едно лице – индивидуална социална работа за подготовка на лицата за извеждане от специализираните институции и планиране на дейностите по фактическото им извеждане.	МТСП, МЗ, ММС, АСП, АКСУ, общини, НПО	Специалисти от лечебни заведения (вкл. държавни психиатрични болници), специалисти от социални услуги, доставчици на социални услуги и НПО, читалища, спортни организации.	- ПРЧР; - Държавен бюджет. *Нормативно регламентирани задължения на институциите, включени като дейности по тази мярка, не се финансират от ПРЧР.	2023-2027 г.	Дейността се изпълнява с финансиране по ПРЧР 2021-2027. по операция BG05SFPR002-2.009 „Продължаваща подкрепа за дългосрочна грижа“, проект BG05SFPR002-2.009-0001 „Нови възможности за достоен живот на хората с увреждания“ с конкретен бенефициент АСП и асоцииран партньор – МЗ. От сформираните местни екипи по проекта към 31.12.2025 г. са изготвени 354 планове за извеждане на потребители от специализираните институции.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
4. Изготвяне на план за закриване на специализираната институция. Съобразяване на водещото значение на спокойното извеждане и превенция на ситуации на административен натиск за извеждане във връзка с планирано закриване.	МТСП, МЗ, ММС, АСП, АКСУ, общини, НПО	Специалисти от лечебни заведения (вкл. държавни психиатрични болници), специалисти от социални услуги, доставчици на социални услуги и НПО, читалища, спортни организации.	- ПРЧР; - Държавен бюджет. *Нормативно регламентирани задължения на институциите, включени като дейности по тази мярка, не се финансират от ПРЧР.	2023-2027 г.	През 2025 г. изпълнението на дейността не е стартирало. В план-графика на проект BG05SFPR002-2.009-0001 „Нови възможности за достоен живот на хората с увреждания“ по процедура чрез директно предоставяне на БФП BG05SFPR002-2.009 „Продължаваща подкрепа за дългосрочна грижа“ с конкретен бенефициент АСП и асоцииран партньор – МЗ, е предвидено дейността да стартира през 2026 г.
5. Осигуряване на супервизия (както и клинична супервизия по случай и експертна супервизия за осъществяване на наблюдението, изготвянето на личното досие и личната история) на екипите, ангажирани с оценките и разработването на планове за извеждане на потребителите.	МТСП, МЗ, ММС, АСП, АКСУ, общини, НПО	Специалисти от лечебни заведения (вкл. държавни психиатрични болници), специалисти от социални услуги, доставчици на социални	- ПРЧР; - Държавен бюджет. *Нормативно регламентирани задължения на институциите, включени като дейности по тази мярка, не се финансират от ПРЧР.	2023-2027 г.	В план-графика на проект BG05SFPR002-2.009-0001 „Нови възможности за достоен живот на хората с увреждания“ по процедура чрез директно предоставяне на БФП BG05SFPR002-2.009 „Продължаваща подкрепа за дългосрочна грижа“ с конкретен бенефициент АСП и асоцииран партньор – МЗ, е предвидено дейността да стартира през 2026 г.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
		услуги и НПО, читалища, спортни организации.			
6. Осигуряване на супервизия на служителите, предоставящи социални услуги в специализираните институции, до окончателното им закриване. Осигуряване на взаимодействие между екипите на специализираните институции и услугите.	МТСП, МЗ, ММС, АСП, АКСУ, общини, НПО	Специалисти от лечебни заведения (вкл. държавни психиатрични болници), специалисти от социални услуги, доставчици на социални услуги и НПО, читалища, спортни организации.	- ПРЧР; - Държавен бюджет. *Нормативно регламентирани задължения на институциите, включени като дейности по тази мярка, не се финансират от ПРЧР.	2023-2027 г.	В план-графика на проект BG05SFPR002-2.009-0001 „Нови възможности за достоен живот на хората с увреждания“ по процедура чрез директно предоставяне на БФП BG05SFPR002-2.009 „Продължаваща подкрепа за дългосрочна грижа“ с конкретен бенефициент АСП и асоцииран партньор – МЗ, е предвидено дейността да стартира през 2026 г.
7. Оценка на потребностите на лица, трайно настанени в държавни психиатрични болници (ДПБ) и насочването им към подходящи социални услуги. Подготовка на лицата за	МТСП, МЗ, ММС, АСП, АКСУ, общини, НПО550	Специалисти от лечебни заведения (вкл. държавни психиатрични болници),	- ПРЧР; - Държавен бюджет. *Нормативно регламентирани задължения на институциите, включени като	2023-2027 г.	Дейността се изпълнява по проект BG05SFPR002-2.009-0001 „Нови възможности за достоен живот на хората с увреждания“ по процедура чрез директно предоставяне на БФП BG05SFPR002-2.009

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
извеждане от държавните психиатрични болници.		специалисти от социални услуги, доставчици на социални услуги и НПО, читалища, спортни организации.	дейности по тази мярка, не се финансират от ПРЧР.		„Продължаваща подкрепа за дългосрочна грижа“ с конкретен бенефициент АСП и асоцииран партньор – МЗ. През 2025 г. в състава на екипите за извършване на оценка на потребностите и изготвяне на индивидуален план за подкрепа и подготовка за извеждане на лицата с увреждания и последващо настаняване в подходящо място за живот в общността са включени и представители от ДПБ. Със заповед № BG2.009-РД01-0014/25.06.2025 г. са сформирани 9 местни екипа с включени представители на ДПБ, които да реализират предвидените дейности по проекта по отношение на настанените по социални индикатори лица в ДПБ. През м. юли 2025 г. общо 43 членове на тези екипи са участвали в 10 проведени обучения. През 2025 г. са изготвени 21 оценки на потребностите и индивидуални планове за подкрепа за извеждане на лица, трайно настанени в ДПБ.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
8. Реализиране на проекти от граждански организации и читалища на местно ниво, подпомагащи приемането на деинституционализацията и създаването на услугите за резидентна грижа за изведените от институцията хора. Използване на средствата на културата и изкуството, социалното взаимодействие и общностната работа за изграждане положителни обществени нагласи, подпомагащи процеса на деинституционализация. Реализиране на проекти за културни и спортни дейности в общините, в които са създадени новите услуги за резидентна грижа и подпомагане включването на изведените от институции хора с увреждания с цел подпомагане на тяхното адаптиране и интеграция в обществото чрез достъпа до култура, спорт и развлекателни дейности.	МТСП, МЗ, ММС, АСП, АКСУ, общини, НПО	Специалисти от лечебни заведения (вкл. държавни психиатрични болници), специалисти от социални услуги, доставчици на социални услуги и НПО, читалища, спортни организации.	- ПРЧР; - Държавен бюджет.	2023-2027 г.	Дейността все още не е стартирала, поради обвързаността ѝ с изграждането на инфраструктурата по НПВУ и впоследствие със създаването на новите услуги за резидентна грижа за изведените от институциите хора по ПРЧР. Дейностите по НПВУ се изпълняват, като вече са в напреднал етап на изпълнение, но не се завършени.
Мярка 3: Реформиране на всички съществуващи домове за стари хора					

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
1. Реформиране на домовете за стари хора чрез предоставяне на социални услуги за резидентна грижа за лица в надтрудоспособна възраст без увреждания в съответствие със стандартите и критериите за качество, определени за тази услуга. Дейностите включват изготвяне и приемане на планове за реформиране на домовете, оценяване и реструктуриране на специализираната среда (материалната база), обзавеждане и оборудване и предоставяне на услугите, закриване на домове за стари хора, за които се установи, че не е възможно да се реформират в съответствие със стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст.	МТСП, МФ, АСП, АКСУ, общини, доставчици на социални услуги	НПО	- ПВУ; - ПРЧР; - Държавен бюджет след приключване на финансирането от ПРЧР.	2023-2025 г.	Дейността се изпълнява. Във връзка с реформирането на ДСХ през 2025 г. от страна на АСП са издадени заповеди за предварително одобрение за промяна на мястото на предоставяне на 21 ДСХ в общините: Димово, Харманли, Крушари, Гълъбово, Средец, Пазарджик, Свищов, Видин, Враца, Разград, Пловдив, Тутракан, Павликени, Стара Загора, Етрополе, Нова Загора, Велико Търново, Сунгурларе, Елхово, Павел баня, Ружинци, с оглед стартирането на строително-ремонтните дейности на сградите. Броят на потребителите в 2 ДСХ в общините Крушари и Сунгурларе е намален с 19 места: - ДСХ Крушари от 25 на 20; - ДСХ Сунгурларе от 45 на 31. За отчетния период АКСУ е изготвила 25 становища до АСП, във връзка с издаване на заповеди за предварително одобрение на промяна на мястото на предоставяне на социални услуги,

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					временно до завършване на СМР, свързани с реструктуриране на специализираната среда за предоставяне на услугите. През 2025 г. АКСУ е извършила и 82 извънредни тематични проверки в ДСХ с цел проследяване изпълнението на § 35, ал. 3 от ПЗР на ЗСУ и постигане на съответствие със стандартите за качество. Анализът на резултатите показва, че в 66 обекта строително-ремонтните дейности са в процес на изпълнение, в 7 са приключили, а в 8 все още не са стартирали. Въпреки удължаването на сроковете в над една четвърт от домовете, повечето доставчици очакват завършване на проектите до 30 юни 2026 г., като при обектите с най-начален етап на реализация съществува риск от забавяне.
2. Предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за лица в надтрудоспособна възраст без увреждания, включително в невъзможност за	МТСП, МФ, АСП, АКСУ, общини, доставчици на социални услуги	НПО	- ПВУ; - ПРЧР; - Държавен бюджет след приключване на финансирането от ПРЧР.	2023-2025 г.	С финансиране по ПРЧР 2021-2027 е предвидено през 2026 г. в рамките на операция „Услуги за дългосрочна грижа“ да стартират дейности, свързани с „меки“ мерки.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
самообслужване с потребност от постоянни медицински грижи. Дейностите включват и преструктуриране на специализирана среда на домовете за стари хора, както и организиране на предоставянето на услуги в новоизградените центрове за резидентна грижа за лица в надтрудоспособна възраст без увреждания и за възрастни хора в невъзможност за самообслужване с потребност от постоянни медицински грижи.					През 2025 г. с финансиране от държавния бюджет са създадени 4 Центъра за настаняване от семеен тип за стари хора, с общо 91 потребители.
3. Специализирани обучения и супервизия на служителите, предоставящи социални и интегрирани здравно-социални услуги на хора в надтрудоспособна възраст – въвеждащи и надграждащи/специализирани обучения и осигуряване на индивидуална и групово супервизия и подкрепа при предоставяне на услугите.	МТСП, МФ, АСП, АКСУ, общини, доставчици на социални услуги	НПО	- ПВУ; - ПРЧР; - Държавен бюджет след приключване на финансирането от ПРЧР.	2023-2025 г.	Дейността се изпълнява по проект BG05SFPR002-2.010-0001-C01 „АКСУ – партньор за ефективно управление на социалните услуги“ по процедура „Повишаване ефективността на предоставяне на социални услуги и мониторирането им“, финансиран по ПРЧР 2021 – 2027. Периодът на изпълнение на проекта е 01.01.2025 г. – 31.12.2027 г., а общият бюджет е в размер на 6 868 888,86 лв.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					За постигане на тази цел най-малко 2300 служители ще преминат общи и специализирани обучения. Вече е разработена електронна платформа за онлайн последващо обучение и методическа помощ за доставчиците на социални услуги.
Мярка 4: Осигуряване на подкрепа за лицата с увреждания за придобиване на трудови навици и практики и подкрепа за създаване на умения за участие в заетост					
1. Развитие на модел за подкрепа на лицата с увреждания за придобиване на трудови умения, включително разработване на инструментариум за наблюдение и оценка на напредъка в процеса. Организация на предоставянето на услуги за подкрепа за придобиване на трудови умения, изграждане на специализирана среда, оборудване и обзавеждане на специализираната среда за провеждане на дейности за развитие на трудови умения, разработване на програми за развитие на трудови умения в мобилни условия и модели за	МТСП, АЗ, общини, доставчици на социални услуги и НПО	Работодатели, АСП	- ПРЧР; - Държавен бюджет.	2023-2027 г.	На настоящия етап в рамките на ПРЧР не е предвидено стартирането на самостоятелна операция към заложената мярка „Осигуряване на подкрепа за лицата с увреждания за придобиване на трудови навици и практики и подкрепа за създаване на умения за участие в заетост“. По Приоритет 1 на ПРЧР се изпълнява процедура „Устойчива заетост на хора в неравностойно положение“, по която се осигуряват нови работни места, менторство, адаптиране на работните места и транспорт от и до работното място на лица в неравностойно положение. До момента по процедурата подкрепа

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
взаимодействие и партньорство със социални предприятия и стопански субекти, подпомагане на прехода от услуга към ангажиране в реални работни условия.					са получили 1125 лица в неравностойно положение.
2. Осигуряване на подкрепена заетост и защитена заетост за лица с увреждания в партньорство с бизнеса и социални предприятия.	МТСП, АЗ, общини, доставчици на социални услуги и НПО	Работодатели, АСП	- ПРЧР; - Държавен бюджет.	2023-2027 г.	На настоящия етап в рамките на ПРЧР не е предвидено стартирането на самостоятелна операция към заложената мярка „Осигуряване на подкрепа за лицата с увреждания за придобиване на трудови навици и практики и подкрепа за създаване на умения за участие в заетост“. По Приоритет 1 на ПРЧР се изпълнява процедура „Устойчива заетост на хора в неравностойно положение“, по която се осигуряват нови работни места, менторство, адаптиране на работните места и транспорт от и до работното място на лица в неравностойно положение. До момента по процедурата подкрепа са получили 1125 лица в неравностойно положение.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
3. Осигуряване на обучение в реална работна среда чрез менторство и наставничество.	МТСП, АЗ, общини, доставчици на социални услуги и НПО	Работодатели, АСП	- ПРЧР; - Държавен бюджет.	2023-2027 г.	На настоящия етап в рамките на ПРЧР не е предвидено стартирането на самостоятелна операция към заложената мярка „Осигуряване на подкрепа за лицата с увреждания за придобиване на трудови навици и практики и подкрепа за създаване на умения за участие в заетост“. По Приоритет 1 на ПРЧР се изпълнява процедура „Устойчива заетост на хора в неравностойно положение“, по която се осигуряват нови работни места, менторство, адаптиране на работните места и транспорт от и до работното място на лица в неравностойно положение. До момента по процедурата подкрепа са получили 1125 лица в неравностойно положение.
4. Съдействие за самостоятелна реализация на пазара на труда.	МТСП, АЗ, общини, доставчици на социални услуги и НПО	Работодатели, АСП	- ПРЧР; - Държавен бюджет.	2023-2027 г.	На настоящия етап в рамките на ПРЧР не е предвидено стартирането на самостоятелна операция към заложената мярка „Осигуряване на подкрепа за лицата с увреждания за придобиване на трудови навици и

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					практики и подкрепа за създаване на умения за участие в заетост“. По Приоритет 1 на ПРЧР се изпълнява процедура „Устойчива заетост на хора в неравностойно положение“, по която се осигуряват нови работни места, менторство, адаптиране на работните места и транспорт от и до работното място на лица в неравностойно положение. До момента по процедурата подкрепа са получили 1125 лица в неравностойно положение.
III. МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА СИСТЕМАТА ЗА ДЪЛГОСРОЧНА ГРИЖА					
Мярка 1: Подобряване на планирането на социални услуги и създаване и прилагане на нови стандарти за качество и финансиране					
1. Методическа подкрепа относно прилагането на Наредбата за качеството на социалните услуги.	МТСП, МЗ, АСП, АКСУ, общини	Областни администрации, доставчици на социални услуги	Държавен бюджет – в рамките на утвърдените средства по бюджета на съответните ведомства	2022-2024 г.	Дейността се изпълнява. - През 2025 г. АКСУ е оказала методическа подкрепа на 63 доставчика на социални услуги чрез предоставяне на писмени насоки, като 56% от тях са насочени към услуги с изцяло частно финансиране. - От изпълнителния директор на АКСУ са издадени общо 122 задължителни предписания по 113 извършени проверки в социални услуги, от които 38 за общински

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					услуги, 10 за държавно финансирани услуги, управлявани от частни доставчици, и 65 за изцяло частно финансирани услуги. Всяко предписание е придружено от методически насоки за подобряване на качеството на предоставяните услуги. - По запитвания, свързани с лицензионната дейност от граждани, НПО, институции и дружества, са изготвени експертни отговори. - Оказана е методическа подкрепа по 583 запитвания на горещия телефон (02/970 11 11), както и на място в центъра за административно обслужване на агенцията.
2. Разработване на Национална карта на социалните услуги. Подкрепа за извършване на анализите и планирането на социалните и интегрираните здравно-социални услуги.	МТСП, МЗ, АСП, АКСУ, общини	Областни администрации, доставчици на социални услуги	Държавен бюджет – в рамките на утвърдените средства по бюджета на съответните ведомства	2022-2024 г.	Дейността е изпълнена. Националната карта на социалните услуги е приета с Решение на МС № 574 от 08.08.2024 г. Решението е обнародвано в Държавен вестник, бр. 68 от 13.08.2024 г. В съответствие със ЗСУ през 2025 г. се осъществи първото годишно планиране на социалните услуги,

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					като от страна на АСП са дадени методически насоки и е оказана подкрепа на общинските администрации, НСОРБ, включително и чрез специализираната рубрика на сайта на АСП.
3.Разработване на нови стандарти за финансиране на социалните услуги и на интегрираните здравно-социални услуги, делегирана от държавата дейност.	МТСП, МЗ, АСП, АКСУ, общини	Областни администрации, доставчици на социални услуги	Държавен бюджет – в рамките на утвърдените средства по бюджета на съответните ведомства	2022-2024 г.	Дейността се изпълнява. През 2025 г. от АСП е разработено предложение до министъра на труда и социалната политика относно новите финансови стандарти за социалните услуги за 2026 г. Причините за неприемането на стандартите са свързани с отлагането на влизането в сила на новите стандарти за финансиране на социалните услуги, делегирани от държавата дейности, по чл. 45 от ЗСУ, както и с предстоящите промени в НКСУ.
Мярка 2: Осигуряване на обучения, професионална квалификация и супервизия					
1. Провеждане на обучения и допълнителна квалификация на служителите в дирекции „Социално подпомагане“, общините, работещите в социалните услуги и служителите в АКСУ,	МТСП, МЗ, АСП, АКСУ, общини	Всички заинтересован и страни	- ПРЧР; - Държавен бюджет.	постоянен	Дейността се изпълнява по процедура BG05SFPR002-2.007 „Повишаване на капацитета на служителите на АСП във връзка с модернизиране на системите за социална закрила – компонент 2“, финансирана по ПРЧР. През 2025 г.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
включваща надграждащи общи и профилирани обучения по отделни теми. Осигуряване на обучения, свързани с прилагането на стандартите и критериите за качеството на социалните услуги, както и с осъществяването на контрола относно тяхното спазване; осъществяване на насочване за ползване на услугите; разработването на програмите за развитие на качеството на социалните услуги и др.					АСП е организираща и провежда обучения на служители от всички 28 РДСП в страната относно повишаване на компетентността им в областта на планирането и реализирането на социалните услуги, както и използването на МСУ към ИИС на АСП. През 2025 г. 67 служители на АКСУ са участвали в 36 специализирани обучения по различни теми, свързани с пряката дейност на АКСУ. Дейността се изпълнява и по проект BG05SFPR002-2.010-0001-C01 „АКСУ – партньор за ефективно управление на социалните услуги“ по процедура „Повишаване ефективността на предоставяне на социални услуги и мониторирането им“, финансирана по ПРЧР, с конкретен бенефициент АКСУ.
2. Осигуряване на периодична супервизия на служителите в дирекции „Социално подпомагане“ и работещите в социалните услуги.	МТСП, МЗ, АСП, АКСУ, общини	Всички заинтересовани страни	- ПРЧР; - Държавен бюджет.	постоянен	Дейността е заложена за изпълнение по процедура BG05SFPR002-2.007 „Повишаване на капацитета на служителите на АСП във връзка с модернизиране

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					на системите за социална закрила – компонент 2“.
3. Подобряване на взаимодействието между социалната и здравната система с оглед постигане на практически резултати при предоставянето на качествени и достъпни интегрирани здравно-социални услуги. Разработване и утвърждаване на добри практики и насоки за работа с лица с умствена изостаналост, психични разстройства и деменция. Разработване на методика за осигуряването на постоянно медицинско наблюдение и медицинска грижа в интегрираните здравно-социални услуги за резидентна грижа.	МТСП, МЗ, АСП, АКСУ, общини	Всички заинтересовани страни	- ПРЧР; - Държавен бюджет.	постоянен	Дейността се изпълнява. През м. август 2025 г. АСП е дала методически насоки на териториалните си структури ДСП, относно: - реда по насочването на деца с високо-рисково поведение за ползване на интегрирани здравно-социални услуги към новосъздадения ЦСЗСГДВРП и ПЗГ в гр. Кюстендил; - предприемане на действия от ДСП по насочване на потребители от съответната целева група, нуждаещи се от специализирана медицинска грижа и подкрепа; - предоставяне на обобщена информация на областно ниво за броя насочени случаи към ЦСЗСГДВРП и ПЗГ в гр. Кюстендил – за период от шест месеца, до края на м. февруари 2026 г. През 2025 г. от АКСУ са утвърдени 27 добри практики за високо качество и ефективност на социалните услуги.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
4. Насърчаване на взаимодействието между социалната и образователната система с цел обезпечаване на професионални кадри.	МТСП, МЗ, АСП, АКСУ, общини	Всички заинтересовани страни	- ПРЧР; - Държавен бюджет.	постоянен	Дейността се изпълнява. През 2025 г. представители на ангажираните институции са участвали в следните събития, организирани от Пловдивския и Софийския университет: ➤ научнопрактическа конференция с международно участие, организирана от Българската асоциация за образование по социална работа съвместно с Катедра „Социални дейности“ на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ на тема: „Образованието по социална работа – стандарти, изследвания и добри практики“; ➤ кръгла маса, организирана от Софийския университет на тема „Ефективно социално включване на бежанци и мигранти в приемащите общества – акценти, предизвикателства, перспективи“; ➤ международна научнопрактическа конференция, организирана също от Софийския университет на тема „Социалната и

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					педагогическа работа с правонарушители“.
5. Адаптиране и създаване на организация на дейностите в условията на епидемична ситуация.	Общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП, АСП	- ПРЧР – МТСП - От държавния бюджет чрез бюджета на общините след изтичане на срока на финансиране по ПРЧР – отговорни институции МФ и общини.	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. В рамките на проект ПЗ9 „Модернизиране на дългосрочната грижа“ по НПВУ, по Компонент 1.2 при реформирането на съществуващите ДСХ е допустимо извършването и на противоепидемични мерки.
Мярка 3: Предоставяне на здравни грижи за нуждаещи се лица с увреждания и възрастни хора в невъзможност за самообслужване					
1. Въвеждане на стимули за общопрактикуващите лекари за обслужване на населени места в отдалечени и труднодостъпни райони.	МЗ, НЦОЗА, Медицински университети	МТСП, РЗИ, лечебни заведения	- Държавен бюджет; - ПВУ; - ПРЧР.	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. - Въведени са финансови стимули от НЗОК за ОПЛ в селските и отдалечени райони на страната под формата на месечно отпускана сума за съответната практика. - С РМС № 633 от 11.09.2025 г. е приета Национална стратегия за подобряване на достъпността и капацитета на първичната извънболнична медицинска помощ и осигуряване на балансирано териториално разпределение на медицинската помощ и здравните

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					грижи в Република България 2027 г. и План за изпълнението ѝ.
2. Разширяване обхвата на дейностите, свързани с профилактика и превенция на социално значими и приоритетни за страната заболявания.	МЗ, НЦОЗА, Медицински университети	МТСП, РЗИ, лечебни заведения	- Държавен бюджет; - ПВУ.	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. - Разработен е Национален план за развитие на широкообхватен пренатален и неонатален скрининг и скрининг на социалнозначимите заболявания до 2027 г., приет с РМС № 655 от 17 септември 2025 г. - През 2025 г. в изпълнение на Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2021–2025 г. са реализирани мащабни скринингови дейности, насочени към ранно откриване на социалнозначими заболявания в страната, включително онкологични, сърдечносъдови, метаболитни и хронични белодробни заболявания. - Проведени са: ➤ Скринингови кампании за рак на млечната жлеза в 4 области (Кюстендил, Пазарджик, Силистра и София-област), при които са извършени 378 мамографии, като при 50.3% са установени

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					изменения. За допълнителни изследвания са насочени 85 лица (22.3%). ➤ Скрининг за рак на маточната шийка е реализиран в 4 области (Варна, Кърджали, Хасково и Ямбол) с 433 прегледа и цитонамазки, като патологични изменения са установени при 2.8% от жените, а за допълнителни изследвания са насочени 62 лица (14.3%). ➤ Скрининг за рак на дебелото и правото черво е проведен в 6 области (Габрово, Монтана, Пазарджик, Перник, Разград и Смолян), като са извършени 821 прегледа с тест за окултни кръвоизливи. Положителни резултати са отчетени при 5.6%, а за допълнителни изследвания са насочени 151 лица (18.4%). ➤ Скрининг за рак на простатата е проведен в 5 области (Благоевград, Бургас, Добрич, Стара Загора и Търговище) с 488 PSA изследвания, като положителни резултати са установени при 5.1%. За

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					допълнителни изследвания са насочени 81 лица (16.6%). ➤ Скрининг за сърдечносъдови заболявания е проведен в 28 области на страната с общо 3 765 прегледа, при които са установени 1891 случая на заболявания. Повишено артериално налягане е отчетено при 31.7% от лицата, а около 25% са насочени за допълнителни изследвания и консултации. ➤ Скрининг за диабет тип 2 е проведен в 27 области с 3631 прегледа, като са установени 283 случая на захарен диабет. За допълнителни консултации и изследвания са насочени 1144 лица (31.5%), като най-засегната е възрастовата група над 60 години. ➤ Скрининг за хронични белодробни заболявания е проведен в 28 области с 3710 прегледа, при които са установени 967 случая на заболявания (26.1%). Почти половината от тях (47.1%) са насочени за допълнителни изследвания и лечение.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
3. Осигуряване на капацитет и стимулиране развитието на продължителното лечение и дългосрочните грижи, предоставяни в лечебните заведения.	МЗ, НЦОЗА, Медицински университети	МТСП, РЗИ, лечебни заведения	- Държавен бюджет; - ПВУ	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. В изпълнение на плана за действие на Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021-2030 от ДПБЛНА са проведени следните обучения: - Комплексно лечение на зависимости – агресивно поведение и употреба на наркотици в юношеска възраст – обучени 14 специалисти; - Провеждане на обучение за сертифициране и внедряване на модела „Минесота“ – модел за лечение на зависимости – обучени 23 психолози от ЛЗ за психиатрична помощ; - „Суицидопревенция“ – 38 обучени; - „Превенция и ранна интервенция при продроми на психоза“ – 40 обучени; - „Суицидопревенция в юношеската възраст“ – 40 обучени.
4. Повишаване капацитета на медицински и немедицински специалисти за предоставяне на	МЗ, НЦОЗА, Медицински университети	МТСП, РЗИ, лечебни заведения	- Държавен бюджет; - ПВУ; - ПРЧР.	2022-2027 г.	През 2025 година не са проведени обучения.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
здравни и интегрирани здравно-социални услуги.					
5. Разработване на обучителни и рехабилитационни програми в помощ на социалните работници, обслужващи лица с различни видове психични разстройства в напреднала възраст.	МЗ, НЦОЗА, Медицински университети	МТСП, РЗИ, лечебни заведения	- Държавен бюджет; - ПВУ, ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. Проведено обучение на медицински специалисти за работа с пациенти в напреднала възраст в изпълнение на цел: „Развиване на психиатрия на напредналата възраст“ от Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021 - 2030 г.
6. Разработване на ръководство за превенция и ранна диагноза на деменция с интердисциплинарно участие на различни специалисти.	МЗ, НЦОЗА, Медицински университети	МТСП, РЗИ, лечебни заведения	- Държавен бюджет; - ПВУ.	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. - Проведено е обучение от Медицински университет Пловдив за работа с хора с деменция. - В ход е подготовка на ръководство за работа с пациенти с деменция (от МУ – София и МУ – Пловдив), като част от Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021-2030
7. Разработване на Национална стратегия за гериатрична грижа и остаряване в добро здраве в Република България 2021-2030 г.	МЗ, НЦОЗА, Медицински университети	МТСП, РЗИ, лечебни заведения	- Държавен бюджет; - ПВУ.	2022-2027 г.	Дейността е изпълнена. Разработени са Национална стратегия за гериатрична грижа и остаряване в добро здраве в Република България 2030 и план за нейното изпълнение 2025-2026 г.,

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					приети с РМС № 656 от 17 септември 2025 г.
Мярка 4: Анализиране и пилотиране на добри практики и модели за работа с лица с увреждания и възрастни хора					
1. Проучване на добри практики/програми (в европейски и национален контекст) за мобилизиране на местните ресурси за работа с лица с увреждания и възрастни хора – работа с лични истории, менторство и местен активизъм, екипи за местна координация (local area coordination), доброволчество.	Общини, райони на общини, частни доставчици на социални услуги	МТСП, МФ, АСП	- ПРЧР; - други програми и проекти;	2022-2027 г.	На този етап в рамките на ПРЧР не е предвидено стартирането на самостоятелна операция по заложените дейности 1-4 на мярка 4, свързани с мобилизиране на местните ресурси в подкрепа на хората с увреждания и възрастните хора. По процедура „Услуги за дългосрочна грижа“, която ще стартира през 2026 г., има дейност, свързана с мобилизиране на местните ресурси в подкрепа на хората с увреждания и възрастните хора.
2. Моделиране и прилагане на програми за мобилизиране на местните ресурси за навременна подкрепа.	Общини, райони на общини, частни доставчици на социални услуги	МТСП, МФ, АСП	- ПРЧР; - други програми и проекти.	2022-2027 г.	На този етап в рамките на ПРЧР не е предвидено стартирането на самостоятелна операция по заложените дейности 1-4 на мярка 4, свързани с мобилизиране на местните ресурси в подкрепа на хората с увреждания и възрастните хора. По процедура „Услуги за дългосрочна грижа“, която ще стартира през 2026 г., има дейност, свързана с мобилизиране на местните ресурси в подкрепа на

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					хората с увреждания и възрастните хора.
3. Подготовка на местни екипи (членове на семейства, ментори, местни активисти, екипи за местна координация, доброволци, др.) за пряка работа с хора в риск от социално изключване (разпознаване, личен контакт, изграждане на доверие, проучване на ресурсите, изграждане на мрежа за подкрепа, предоставяне на пряка подкрепа и др.) за работа с хора, зависими от услуги и без подкрепа в близката среда, както и за хора в преход от институционална грижа към услуги в общността.	Общини, райони на общини, частни доставчици на социални услуги	МТСП, МФ, АСП	- ПРЧР; - други програми и проекти.	2022-2027 г.	На този етап в рамките на ПРЧР не е предвидено стартирането на самостоятелна операция по заложените дейности 1-4 на мярка 4, свързани с мобилизиране на местните ресурси в подкрепа на хората с увреждания и възрастните хора. По процедура „Услуги за дългосрочна грижа“, която ще стартира през 2026 г., има дейност, свързана с мобилизиране на местните ресурси в подкрепа на хората с увреждания и възрастните хора.
4. Популяризиране на програмите за мобилизиране на местните ресурси чрез споделяне на опит и научените уроци.	Общини, райони на общини, частни доставчици на социални услуги	МТСП, МФ, АСП	- ПРЧР; - други програми и проекти.	2022-2027 г.	На този етап в рамките на ПРЧР не е предвидено стартирането на самостоятелна операция по заложените дейности 1-4 на мярка 4, свързани с мобилизиране на местните ресурси в подкрепа на хората с увреждания и възрастните хора. По процедура „Услуги за дългосрочна грижа“, която ще стартира през 2026 г., има дейност,

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					свързана с мобилизиране на местните ресурси в подкрепа на хората с увреждания и възрастните хора.
5. Пилотиране на иновативни подходи за подкрепа за независим живот на хората с увреждания от типа „организация на споделено живеене“ за преодоляване на затрудненията на лицата за социално включване с фокус върху лицата с увреждания, които нямат определена чужда помощ или статут на човек с трайно увреждане от органите на медицинската експертиза или не са освидетелствани от тях.	Общини, райони на общини, частни доставчици на социални услуги	МТСП, МФ, АСП	- ПРЧР; - други програми и проекти.	2022-2027 г.	На този етап в рамките на ПРЧР не е предвидено стартирането на самостоятелна операция по заложените дейности 5-7 на мярка 4, свързани с иновативни подходи за подкрепа за независим живот на хората с увреждания чрез организация на споделено живеене и активна грижа.
6. Пилотиране на иновативни подходи за подкрепа за независим живот на хората с увреждания от типа „активна грижа“ за преодоляване на затрудненията на лицата за социално включване с фокус и върху лицата с увреждания, които не са освидетелствани от	Общини, райони на общини, частни доставчици на социални услуги	МТСП, МФ, АСП	- ПРЧР; - други програми и проекти.	2022-2027 г.	На този етап в рамките на ПРЧР не е предвидено стартирането на самостоятелна операция по заложените дейности 5-7 на мярка 4, свързани с иновативни подходи за подкрепа за независим живот на хората с увреждания чрез организация на споделено живеене и активна грижа.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
органите на медицинската експертиза.					
7. Насърчаване на междусекторното взаимодействие и интегрираното предоставяне на услугите, както и интегрирания подход при взаимодействие между различни услуги, което включва изработване на алгоритми за съвместно действие и тяхното реализиране, идентифициране на заинтересованите страни в различни сектори и в общността, изграждане на мрежи, включително за взаимопомощ, повишаване на доверието между секторите и услугите, изработване на инструменти за координация (подход за съвместно планиране, обмен на информация, взаимодействие по случай), съвместни обучения и клинична супервизия по случай и др.	Общини, райони на общини, частни доставчици на социални услуги	МТСП, МФ, АСП	- ПРЧР; - други програми и проекти.	2022-2027 г.	На този етап в рамките на ПРЧР не е предвидено стартирането на самостоятелна операция по заложените дейности 5-7 на мярка 4, свързани с иновативни подходи за подкрепа за независим живот на хората с увреждания чрез организация на споделено живеене и активна грижа.
Мярка 5: Повишаване на капацитета на общините, структурите на АСП и частните доставчици за прилагане на политиката в областта на социалните услуги					

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
1. Подобряване на капацитета на АСП и териториалните ѝ структури за оценка на потребностите от социални услуги, планиране, създаване, предоставяне и развитие на социалните услуги.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява по BG05SFPR002-2.007 „Повишаване на капацитета на служителите на Агенцията за социално подпомагане във връзка с модернизиране на системите за социална закрила – компонент 2“.
2. Повишаване на капацитета на АСП за разработване и актуализиране на стандартите за финансиране на социалните услуги и на размера на таксите за тяхното ползване.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	През 2025 г. от АСП е разработено предложение до министъра на труда и социалната политика относно новите финансови стандарти за социалните услуги за 2026 г. Причините за неприемането на стандартите са свързани с отлагането на влизането в сила на новите стандарти за финансиране на социалните услуги, делегирани от държавата дейности, по чл. 45 от ЗСУ, както и с предстоящите промени в НКСУ.
3. Подобряване на капацитета на АСП, териториалните ѝ структури, общините и други доставчици на социални услуги за работа с интегрираната информационна система на агенцията.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. През 2025 г. е въведен в експлоатация МСУ към ИИС на АСП и са реализирани подобрения в системата. През 2025 г. са проведени обучения на всички РДСП в страната за

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					усъвършенстване на уменията на служителите за работа с МСУ. В контекста на първото въвеждане на Годишните общински планове за социалните услуги в МСУ през 2025 г. е предоставена целенасочена методическа подкрепа на всички общини.
4. Подобряване на капацитета на общините за планиране и създаване на социални услуги.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. През 2025 г. продължи изпълнението на 168 от договорите по операция „Укрепване на общинския капацитет“. В различните дейност по проектите са включени 4064 лица. През 2025 г. АСП е оказала методическа подкрепа на общините при подготовката и утвърждаването на първите общински годишни планове по реда на Наредбата за планиране на социалните услуги, както и във връзка с въвеждането в експлоатация от 01.08.2025 г. на МСУ в ИИС на АСП. Изготвени и предоставени са методически насоки на всички кметове на общини в страната, директорите на

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					РДСП и директорите на ДСП в цялата страна.
5. Подобряване на капацитета на доставчиците за предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. Разработена е електронна платформа за онлайн последващо обучение и методическа помощ за доставчиците на социални услуги по проект BG05SFPR002-2.010-0001-C01 „АКСУ – партньор за ефективно управление на социалните услуги“ по процедура „Повишаване ефективността на предоставяне на социални услуги и мониторирането им“, финансирана по ПРЧР 2021 – 2027.
6. Подобряване на капацитета на доставчиците за прилагане на стандартите и критериите за качество на социалните и интегрираните здравно-социални услуги.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. Разработена е електронна платформа за онлайн последващо обучение и методическа помощ за доставчиците на социални услуги по проект BG05SFPR002-2.010-0001-C01 „АКСУ – партньор за ефективно управление на социалните услуги“ по процедура „Повишаване ефективността на предоставяне на социални услуги и мониторирането им“, финансирана по ПРЧР 2021 – 2027.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
7. Реализиране на дейности за дигитализация и цифровизация на работните процеси в системата на социалните услуги.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява по BG05SFPR002-2.007 „Повишаване на капацитета на служителите на Агенцията за социално подпомагане във връзка с модернизиране на системите за социална закрила – компонент 2“.
8. Подобряване на капацитета на АКСУ за изпълнение на възложените й функции по ЗСУ.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. Направени са промени в изпълнявания проект BG05SFPR002-2.010-0001-C01 „АКСУ – партньор за ефективно управление на социалните услуги“ по процедура „Повишаване ефективността на предоставяне на социални услуги и мониторирането им“, финансирана по ПРЧР 2021 – 2027 г., с оглед обезпечаване на контролната дейност на администрацията с допълнителни ресурси, в т.ч. наемане на помощник-инспектори.
9. Стимулиране на междуобщинското сътрудничество и разширяването на параметрите на междуобщинското взаимодействие, включително с реализиране на междусекторни	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява по проект BG05SFPR002-2.010-0001-C01 „АКСУ – партньор за ефективно управление на социалните услуги“ по процедура „Повишаване ефективността на предоставяне на социални услуги и

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
партньорства за интегрирано предоставяне на услуги.					мониторирането им“, финансирана по ПРЧР 2021 – 2027 г., с конкретен бенефициент АКСУ.
10. Популяризиране на ЗСУ и възможностите, които дава в подкрепата на хората с увреждания, и за осигуряването на дългосрочна грижа – организация на семинари и обучения, конференции и дискуссионни срещи, публикуване на ръководства и насоки по прилагането на съдържанието и нормативната рамка на ЗСУ и останалите подзаконови нормативни актове. Обхващане на всички представители на системата и подобряване на системните връзки и отношения, диалога между институции и доставчици и взаимодействието в подкрепа на хората с увреждания.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. През 2025 г. от страна на АСП са изготвени 6 методически насоки във връзка с прилагането на социалното законодателство по отношение на организиране и управление на действащи социални услуги, изготвяне на предварителни оценки на потребностите от социални услуги, насочване на лица, поставени под пълно запрещение, насочване на лица в кризисна ситуация, действия при случаи на деца с високорисково и агресивно поведение и във връзка с изготвянето на първите годишни планове. Методическите насоки са предоставени на заинтересованите страни и са публикувани на електронната страница на АСП. През 2025 г. с бюджетно финансиране е проведено обучение на служители от всички РДСП в страната на тема:

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					„Прилагане на Закона за социалните услуги и подзаконовата нормативна уредба в областта на социалните услуги. Национална карта на социалните услуги“. Информационната кампания на АКСУ „Изберете качеството в социалните услуги, за да имат достоен живот вашите близки“ се реализира като постоянна инициатива за повишаване информираността на гражданите. В рамките на кампанията са изработени три информационни клипа във видео и аудио формат, които подпомагат лицата при избора на подходяща социална услуга. През 2025 г. е постигната договореност клиповете да бъдат излъчвани и в мрежата на „Метрополитен“, като паралелно с това те продължават да се разпространяват чрез официалната интернет страница на АКСУ, както и чрез МТСП, АСП и НСОРБ, за да достигнат до възможно най-широка аудитория.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
IV. МЕРКИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СОЦИАЛНИ И ИНТЕГРИРАНИ ЗДРАВНО-СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ЗА ЛИЦА С УВРЕЖДЕНИЯ И ВЪЗРАСТНИ ХОРА В НАДТРУДОСПОСОБНА ВЪЗРАСТ И/ИЛИ В НЕВЪЗМОЖНОСТ ЗА САМООБСЛУЖВАНЕ					
Мярка 1: Реформиране на домовете за стари хора в съответствие със стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора					
1. Реконструкция, основен ремонт, преустройство, енергийна ефективност, саниране и обновяване на оборудване и обзавеждане на съществуващ сграден фонд на ДСХ.	МТСП, АСП, общини	МТСП, АКСУ, общини – по отношение на определянето на функционалните характеристики на сградите	ПВУ	2022-2025 г.	Дейността се изпълнява по процедура BG-RRP-11.010 „Извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед реформиране на съществуващите домове за стари хора“ по подкомпонент 1.2 от проект ПЗ9 „Модернизиране на дългосрочната грижа“ по НПВУ. По процедурата са сключени 81 административни договора. (Подписани са договори със строителни компании за 80 съществуващи ДСХ (1 договор с Община Плевен е едностранно прекратен). Физическото изпълнение на СМР надхвърля 50%. Финансовото изпълнение е достигнало 40% (усвоени над 78,2 млн. евро).
Мярка 2: Създаване на нови услуги за резидентна грижа за възрастни хора					
1. Ново строителство, реконструкция, основен ремонт,	МТСП, АСП, АКСУ, общини	МТСП, АКСУ,	ПРР	2022-2026 г.	Дейността се изпълнява.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
преустройство, енергийна ефективност, саниране на съществуващ сграден фонд и закупуване на оборудване и обзавеждане.		общини – по отношение на определянето на функционалните характеристики на сградите			По ПРР са договорени и в изпълнение 9 броя АДФП, свързани със здравно-социална подкрепа – общо договорени средства БФП (По приоритет 1) – 9 502 089,76 евро и общо договорени средства БФП (По приоритет 2) – 11 020 993,63 евро.
Мярка 3: Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и подкрепящи специализирани социални услуги за лица с увреждания					
Мярка 3.1: Изграждане и оборудване на нови социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица с увреждания					
1. Ново строителство, реконструкция, основен ремонт, преустройство, енергийна ефективност, саниране на съществуващ сграден фонд и закупуване на оборудване и обзавеждане.	МТСП, АСП, общини	МТСП, АКСУ, общини – по отношение на определянето на функционалните характеристики на сградите	ПВУ	2022-2026 г.	Дейността се изпълнява по процедура BG-RRP-11.018 „Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания по подкомпонент 1.1 – Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания на проект П39 „Модернизиране на дългосрочната грижа“ по НПВУ. Одобрени са 62 проектни предложения и са сключени административни договори с 62

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					общини за 245 услуги на обща стойност 173 млн. евро. Договорите с 5 общини (Пловдив, Видин, Стралджа, Лозница и Котел) за 27 услуги са едностранно прекратени. Към отчетния период има 57 активни договора за 218 услуги, от които 171 услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица с увреждания и 47 социални услуги за специализирана подкрепа. От тях, са подписани договори с изпълнители на СМР и се извършват строителни дейности за създаването на 215 услуги. Средното физическо изпълнение е достигнало 13%. АКСУ е извършила общо 56 проверки в 101 обекта – публични сгради, разположени в 55 общини, с цел оценка на възможностите за тяхното адаптиране и използване за предоставяне на социалната услуга „Резидентна грижа“. Агенцията е идентифицирала 10 общини, в които сградите позволяват сравнително бързо да бъдат приведени в съответствие

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					със стандартите за качество, като общият им потенциален капацитет е 275 места за различни целеви групи.
Мярка 3.2: Изграждане и оборудване на нови подкрепящи специализирани социални услуги за пълнолетни лица с увреждания					
1. Ново строителство, реконструкция, основен ремонт, преустройство, енергийна ефективност, саниране на съществуващ сграден фонд и закупуване на оборудване и обзавеждане.	МТСП, АСП, общини	МТСП, АКСУ, общини – по отношение на определянето на функционалните характеристики на сградите	ПВУ	2022-2026 г.	Дейността се изпълнява по процедура BG-RRP-11.018 „Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания по подкомпонент 1.1 – Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания на проект П39 „Модернизиране на дългосрочната грижа“ по НПВУ. По процедурата от договорите в изпълнение се изграждат и оборудват 47 социални услуги за специализирана подкрепа.
Мярка 3.3: Изграждане и оборудване на нови интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица					
1. Ново строителство, реконструкция, основен ремонт, преустройство, енергийна ефективност, саниране на	МТСП, МЗ, АСП, общини	МТСП, МЗ, АКСУ, общини – по отношение на	ПРР	2022-2026 г.	Дейността се изпълнява. По ПРР са договорени и в изпълнение 9 броя АДФФП, свързани със здравно-социална

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
съществуващ сграден фонд и закупуване на оборудване и обзавеждане.		определянето на функционалните характеристики на сградите			подкрепа – общо договорени средства БФП (По приоритет 1) – 9 502 089,76 евро и общо договорени средства БФП (По приоритет 2) – 11 020 993,63 евро.
Мярка 4: Създаване на друг тип услуги (за спешно настаняване, консултативни услуги и др.) и подобряване на средата в съществуващи услуги, включително и интегрирани услуги					
Мярка 4.1: Създаване на нови услуги за спешно настаняване и осигуряване на подслон в кризисна ситуация					
1. Ново строителство, реконструкция, основен ремонт, преустройство, мерки за осигуряване на достъпна среда, енергийна ефективност, закупуване на оборудване и обзавеждане.	МТСП, АСП, общини	МТСП, АКСУ, общини – по отношение на определянето на функционалните характеристики на сградите	ПРР	2022-2026 г.	Дейността се изпълнява. По ПРР са договорени и в изпълнение 9 броя АДФБП, свързани със здравно-социална подкрепа – общо договорени средства БФП (По приоритет 1) – 9 502 089,76 евро и общо договорени средства БФП (По приоритет 2) – 11 020 993,63 евро.
Мярка 4.2: Повишаване на енергийната ефективност на социалната инфраструктура за предоставяне на социални услуги, делегирана от държавата дейност					
1. Основен ремонт, вътрешни ремонти, преустройство, енергийна ефективност, мерки за осигуряване на достъпна среда и закупуване на оборудване и обзавеждане.	МТСП, АСП, общини	МТСП, АКСУ, общини – по отношение на определянето на функционалните	ПВУ	2022-2026 г.	Дейността се изпълнява. Процедура BG-RRP-11.011 „Повишаване на енергийната ефективност на социалната инфраструктура за предоставяне на социални услуги, делегирана от държавата дейност“ по Компонент 2 на проект ПЗ9 „Модернизиране

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
		характеристики на сградите			на дългосрочната грижа“ по НПВУ е прекратена и от лятото на 2025 г. е трансформирана като част от главата RePowerEU от НПВУ – дейностите по тази мярка бяха видоизменени и прехвърлени към главата от НПВУ RePowerEU. На 25 юни 2025 г. е обявена процедура „Инсталиране на фотоволтаични системи (ФЕЦ) в съществуващи социални услуги, делегирана от държавата дейност и закупуване на електрически превозни средства, включително свързани зарядни станции за предоставяне на социални услуги“. По процедурата са сключени договори с всички конкретни крайни получатели – 229 броя, които са в процес на изпълнение. В края на м. ноември 2025 г. е отворена за кандидатстване процедура „Закупуване на електрически превозни средства, включително свързани зарядни станции за предоставяне на социални услуги“. Процедурата също се реализира в рамките на

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					Глава „RePowerEU“. По нея се изпълнява само дейността за закупуване на електрически превозни средства и свързани зарядни станции за целите на предоставяне на социални услуги. Сключени са 48 договора.